

Verwerven, beheren en beschikbaar stellen Handboek werkprocessen voor RHC's

Werkgroep Voorbereiding Implementatie e-Depot RHC's

Sectie Werkprocessen Albert Beuse Vincent Sleebe Erwin Steegen Kaj van Vliet Lisette de Waard Jorien Weterings

April 2013

Versie 1.0, vastgesteld door het Convent van NA en RHC's

brabants historischinformatie centrum drentsarchief geldersarchief groningerarchieven het utrechtsarchief historisch centrum overijsseln at ionaal archief nieuwlander fgoed centrum noord-holl and sarchief regionaal historisch centrum limburg tresoarzeeuw sarchief geldersarchief nieuwlander fgoed centrum noord-holl and sarchief regionaal historisch centrum limburg tresoarzeeuw sarchief geldersarchief geldersarchief groninger archieven het utrecht sarchief groninger groninger archieven het utrecht sarchief groninger groninger archieven het utrecht sarchief groninger groning

Inhoudsopgave

1. HANDLEIDING	3
1.1. TER INTRODUCTIE	4
1.1.1. Doel	4
1.1.2. Achtergrond	4
1.1.3. Gehanteerde werkwijze	5
1.2. PROCESSEN BESCHRIJVEN	7
1.2.1. Functies en processen: een begripsbepaling	7
1.2.2. Toelichting bij het gebruikte format	10
1.3. PROCESGERICHT WERKEN	13
1.3.1. Meerwaarde van procesgericht werken	13
1.3.2. Implementatie van procesgericht werken	13
1.4. OVERZICHT VAN GEBRUIKTE BRONNEN EN LITERATUUR	16
1.5. BIJLAGEN	17
BIJLAGE 1: LIJST VAN GEHANTEERDE ROLLEN EN ACTOREN	17
BIJLAGE 2: INFORMATIEARCHITECTUUR VOOR RHC'S MET BIJBEHORENDE COMPONENTEN	ı 18
2. PROCESARCHITECTUUR VOOR RHC'S	19
2.1. BESCHRIJVING VAN DE PRIMAIRE BEDRIJFSFUNCTIES MET ONDERLIGGENDE PROCESCEN PROCESSEN	
2.1.1. Overzicht van bedrijfsfuncties, procesclusters en processen	21
2.1.2. Proceslandschap	23
2.2. BESCHRIJVING VAN DE PROCESSEN EN ONDERLIGGENDE PROCESSTAPPEN PER BEDRIJFSFUNCTIE	25
2.2.1. Verwerven	27
2.2.2. Beheren	55
2.2.3 Reschikhaar stellen	ga

1. Handleiding

1.1. Ter introductie

1.1.1. Doel

In de wereld van het archief- en informatiebeheer voltrekken zich momenteel grote veranderingen. Dat geldt niet alleen voor het domein van het dynamische archiefbeheer maar raakt ook in toenemende mate het beheer van alle duurzaam te bewaren archieven, zoals dat conform de Archiefwet plaatsvindt in de openbare archiefbewaarplaatsen. Zowel het beheer van de in die bewaarplaats berustende archieven en collecties als de daaraan verbonden dienstverlening is de laatste tijd onderhevig aan ingrijpende verandering. Ging het bij archieven vanouds om stukken op papier of perkament, tegenwoordig richt het beheer zich daarnaast in toenemende mate op gedigitaliseerde stukken en bereidt men zich tevens voor op de opname van digitaal gevormde archieven. Tegelijkertijd worden de bezoekers van de archiefinstellingen die de daar berustende archieven en collecties willen raadplegen, steeds vaker via de website en andere digitale kanalen bediend, en steeds minder via de traditionele studiezaal.

Als gevolg hiervan verandert de manier van werken bij deze instellingen. Nieuwe werkprocessen moeten worden ingericht en bestaande werkprocessen aangepast. Veelal gebeurt dit ad hoc en met onvoldoende aandacht voor de samenhang met aanpalende processen. Waar de archiefsector zich nu tevens dient op te maken voor het beheer van digitaal gevormde archieven en de ingebruikname van een digitaal depot binnen bereik komt, ontstaat een groeiende behoefte aan een meer gestructureerde en volledige beschrijving van alle werkprocessen. Dit handboek voorziet in die lacune. Het richt zich daarbij speciaal op het archiefbeheer bij de Regionaal Historische Centra (RHC's): de archiefinstellingen in provinciehoofdsteden waar het beheer van de rijksarchieven is gecombineerd met het beheer van de archieven van het provinciaal bestuur en - enkele uitzonderingen daargelaten - van een of meer gemeenten. Daarnaast beheren deze RHC's ook talrijke particuliere archieven en belangrijke collecties met beeld- en bibliotheekmateriaal. Dit handboek biedt een complete set met beschrijvingen van alle werkprocessen die raken aan de kerntaak van de RHC's: het beheer van een openbare archiefbewaarplaats met alle daar berustende archieven en collecties. Het beperkt zich daarmee tot de primaire bedrijfsprocessen van een archiefdienst, waarbij zowel naar analoge als digitale archiefbescheiden is gekeken. De processen zijn generiek beschreven, dat wil zeggen op een voor alle RHC's toepasbaar niveau; uitwerking van het onderliggende niveau van de afzonderlijke handelingen is buiten scope gebleven en maakt deel uit van de vertaalslag die elke organisatie zal moeten maken bij de verder implementatie. Alle procesbeschrijvingen zijn opgesteld volgens één zelfde format en vormen een samenhangend geheel, dat tevens kan worden aangeduid als procesarchitectuur. Bij het beschrijven van de processen is dan ook uitgegaan van de principes zoals geformuleerd in NORA, zijnde de referentiearchitectuur voor de Nederlandse overheid, en de daaruit afgeleide referentiearchitecturen voor de diverse overheidsdomeinen zoals MARIJ (Rijk) en GEMMA (Gemeenten). De in dit handboek geboden procesarchitectuur levert een belangrijke component voor een meer omvattende bedrijfsarchitectuur voor de RHC's, waarin de procesarchitectuur direct is gerelateerd aan de indeling van de organisatie en de inrichting van de informatiehuishouding.

1.1.2. Achtergrond

De totstandkoming van dit handboek over werkprocessen vormt één van de resultaten van het landelijke project dat in mei 2011 van start ging op initiatief van het Nationaal Archief (NA) en de RHC's. De werkagenda die aan dit project ten grondslag lag, vastgesteld door het Convent van de Algemene Rijksarchivaris en de directeuren van de RHC's op 24 mei 2011, omvatte vier opdrachten,

gericht op de toekomstige implementatie van het e-Depot. Voor de uitwerking van de opdrachten werd een overkoepelende werkgroep in het leven geroepen, de Werkgroep Voorbereiding Implementatie e-Depot (kortweg: WVI), bestaande uit vier secties die elk een van de opdrachten voor hun rekening namen. De secties werden bemand door medewerkers van het NA en de diverse RHC's. Naast het beschrijven van de werkprocessen richtten de opdrachten zich op: a. het opstellen van een informatiearchitectuur, b. het maken van functie- en competentiebeschrijvingen voor RHC's die digitaal archief willen beheren, met een bijbehorend opleidingsplan en c. het formuleren van een toepassingsprofiel voor metadata ten behoeve van provincie, waterschappen en gemeente. De opdracht voor het onderdeel Werkprocessen was in de werkagenda als volgt geformuleerd:

"Uitgaande van een generiek model van een RHC met drie bedrijfsprocessen, Verwerven, Beheren en Presenteren en het ontwikkelde generieke stappenplan voor het proces van implementatie per RHC worden de werkprocessen en procedures (de bedrijfsregels of 'business rules') bij de RHC's beschreven, aangevuld met de digitale werkprocessen en procedures. Het gaat erom te bepalen, wat na implementatie van het e-Depot verandert in de processen en waar rollen en verantwoordelijkheden belegd zijn." ¹

Het team van de sectie Werkprocessen bestond uit: Vincent Sleebe (secretaris) (HC Overijssel), Erwin Steegen (RHC Limburg), Albert Beuse (Groninger Archieven), Lisette de Waard en Jorien Weterings (Nationaal Archief) en stond onder leiding van Kaj van Vliet (Het Utrechts Archief).² Aan de uitvoering van de opdracht, nader uitgewerkt in een plan van aanpak³, is anderhalf jaar gewerkt. Het handboek Werkprocessen is als eindproduct van de sectie vastgesteld in het Convent d.d. 5 april 2013. De bedoeling is dat de RHC's het in 2013-2014 actief gaan gebruiken en in hun eigen organisatie gaan implementeren. Aanbevelingen voor de implementatie van de hier beschreven procesarchitectuur zijn opgenomen in dit handboek.

1.1.3. Gehanteerde werkwijze

Bij de uitwerking van de bovengestelde opdracht is de sectie projectmatig te werk gegaan, waarbij dit handboek kan worden gezien als eindproduct van het project. Het Plan van aanpak dat bij aanvang van het project werd opgesteld, diende daarbij als richtsnoer. In dit document werd het uit te werken terrein, uitgaande van de opdracht uit de Werkagenda, nader afgebakend:

- Bij het beschrijven van de procesarchitectuur van de RHC's richt dit project zich geheel op de primaire bedrijfsprocessen, dat wil zeggen de operationele processen met betrekking tot het beheer van de openbare archiefbewaarplaats: verwerven, beheren en beschikbaar stellen. De secundaire processen, de besturende en de ondersteunende processen, blijven buiten beschouwing. Dit geldt eveneens voor de primaire bedrijfsprocessen die niet direct aan het beheer van de archiefbewaarplaats zijn gerelateerd, zoals het inspecteren van archieven van gemeenten of waterschappen en het exposeren en educatief presenteren van archieven en collecties door RHC's vanuit hun rol als cultureel ondernemer.
- Het beschrijven van de bedrijfsprocessen gebeurt generiek: tot op het niveau van werkprocessen en processtappen. Het laagste niveau van de handelingen of transacties wordt slechts globaal beschreven. Deze worden wel benoemd maar niet in detail uitgewerkt.

^{1.} Oorspronkelijk had deze sectie als tweede opdracht het beschrijven van de organisatie en de taken van de helpdesk voor RHC's die via het NA gebruik gaan maken van het landelijke e-Depot, maar dit onderdeel is in tweede instantie belegd bij het gebruikersoverleg i.o. van het landelijke de e-Depot.

^{2.} Kortstondig heeft ook Olav Kwakman (Tresoar) deel uitgemaakt van de sectie Werkprocessen.

^{3.} Projectplan deelproject Werkprocessen en procedures, vastgesteld in de stuurgroep van de WVI, september 2011.

 Het beschrijven van de bedrijfsprocessen gebeurt zodanig dat dit van toepassing is op alle bestanden in de archiefbewaarplaats: analoge, digitale en hybride archieven, digital born en gedigitaliseerd archiefmateriaal, overheids- en particuliere archieven, archieven en collecties.

In de voorbereidende fase van het project (tweede helft 2011) is gestart met het verzamelen van

bestaande procesbeschrijvingen bij archiefinstellingen in Nederland. Afgezien van de beschrijving van de processen uit de dienstverlening die in 2005 door BRAIN was opgesteld, bleken geen voorbeelden van een meer algemene, samenhangende beschrijving van de primaire processen uit de archiefsector voorhanden. Wel werd bij de diverse RHC's een veelheid aan vaak zeer gedetailleerde procedures aangetroffen. Daarnaast werd kennis genomen van de opzet die het NA had ontwikkeld voor het Handboek digitaal Nationaal Archief 2010, dat een uitgebreide beschrijving geeft van de werkprocessen tot op handelingenniveau van de primaire bedrijfsprocessen.⁵ Op basis van literatuur over procesmanagement en aan de hand van voorbeelden uit de reeds beschikbare referentiearchitectuur (met name GEMMA) werd een format ontwikkeld voor het generiek beschrijven van werkprocessen. Gelijktijdig werd gewerkt aan het in kaart brengen van het proceslandschap en het opstellen van een referentielijst. Deze referentielijst bevat alle relevante functies of bedrijfsprocessen met de onderliggende clusters van werkprocessen. Naast het vaststellen van de functionele indeling van de processen was hierbij ook van belang inzicht te krijgen in de sequentiële samenhang van de processen: welke ketens van processen konden worden onderscheiden in het licht van de producten en diensten die de organisatie geacht wordt te leveren aan de externe klant. Na vaststelling van het format en de referentielijst kon in februari 2012 een aanvang worden gemaakt met het beschrijven van de werkprocessen zelf. Om de algemene toepasbaarheid te waarborgen zijn alle werkprocessen beschreven door steeds drie personen van drie verschillende organisaties. Per cluster werden de werkprocessen toegewezen aan telkens twee RHC-medewerkers en één NA-medewerker, waarbij de eerste twee een beschrijving van alle processtappen conform het format voorbereidden en de derde het beschreven proces visualiseerde in een Visio-presentatie. Eerst werd het proces beschreven voor het analoge materiaal, waarbij zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij best practices uit bestaande procedures. Uiteraard werd ook de praktijk van de werkvloer van het eigen RHC in de analyse betrokken. Vervolgens werd in samenwerking met de medewerker van het NA onderzocht in hoeverre de aldus geformuleerde beschrijving ook kon worden toegepast op digitaal materiaal. Daarbij vormde met name de bij het NA opgedane ervaring met de ingest-procedure van digital born archiefmateriaal zoals die in de afgelopen jaren is ontwikkeld voor de e-Depotapplicatie van het NA, een belangrijke toetssteen. Deze applicatie zal immers de komende jaren ook bij de RHC's in gebruik worden genomen. Voor de omgang met gedigitaliseerd materiaal is in de eerste plaats gekeken naar de procedures voor de Archiefbank zoals die de laatste jaren door het Stadsarchief Amsterdam en Het Utrechts Archief zijn uitgewerkt en geïmplementeerd.

Alle conceptbeschrijvingen zijn meermalen besproken in de sectie, wat tot diverse aanpassingen en verbeteringen heeft geleid. Ook commentaar van de sectie Informatiearchitectuur en de sectie Personeel & Organisatie werd hierbij verwerkt. De eindredactie van alle beschrijvingen volgde in september en oktober. In die periode werd door Kaj van Vliet ook de inleidende tekst voor het Handboek geschreven. In november is de finale versie van het Handboek met alle procesbeschrijvingen opgeleverd.

^{4.} Formats processen dienstverlening, versie maart 2005, gepubliceerd op de website van BRAIN. Een aanzet voor het beschrijven van de processen op het terrein van de archiefinspectie biedt het Procesmodel archiefinspectie, dat in november 2011 werd gepubliceerd door Jeroen van Oss (Stadsarchief Rotterdam). Daarnaast zij gewezen op de Procedures archiefbeheer die in 1999 werden opgesteld door Frans Smit (Gemeentearchief Amsterdam). Deze beschrijft de procedures uitgaande van de functies van het archiefbeheersysteem ABS-Archeion, geeft daarmee echter geen volledig overzicht van alle processen in dit werkgebied.

^{5.} M. te Boekhorst en M. Tolsma, Handboek digitaal Nationaal Archief 2010.

1.2. Processen beschrijven

1.2.1. Functies en processen: een begripsbepaling

Waar het voor archivarissen vanzelfsprekend is om bij het beschrijven van archieven ook de context van een archief te betrekken en daarbij niet alleen aandacht te besteden aan de vormer van het archief maar ook aan de taken of functie waarvan de archiefstukken de schriftelijke neerslag vormen, is het opmerkelijk dat hun methode van beschrijven nauwelijks aandacht heeft voor het systematisch beschrijven van functies en processen. Zo worden archiefstukken in de *Archiefterminologie* uit 2003 gedefinieerd als 'procesgebonden informatie' maar ontbreekt in diezelfde *Archiefterminologie* een heldere begripsbepaling van wat een proces eigenlijk is. Een aanzet daartoe wordt geboden door de internationale standaard voor het beschrijven van functies van overheidsorganen, de ISDF, opgesteld en gepubliceerd door de ICA in 2007. Uit de daar gegeven definitie van *function* blijkt een direct verband tussen functie en proces: 'Functions may be decomposed into sets of co-ordinated operations such as subfunctions, business processes, activities, tasks or transactions.' Merkwaardig genoeg worden deze subniveaus van het begrip 'function' echter niet nader gedefinieerd, wat de toepassing ervan niet ten goede komt. Aldus blijft het 'proces' ook in deze internationale beschrijvingsstandaard onhelder.

Meer houvast biedt het begrippenkader dat wordt aangereikt door de ISO-normen die in het laatste decennium zijn ontwikkeld op het terrein van het recordsmanagement, de normenset van de ISO 30300-familie waartoe ook de ISO 15489, 23081, 26122 en 2082 zijn te rekenen. Daarin wordt het vastleggen en beschrijven van processen nadrukkelijk als onderdeel gezien van het totale archiveringssysteem. De processen worden direct verbonden aan de doelen van de organisatie: 'All organizations create and control records as an outcome of performing their activities in order to achieve organizational objectives.' Een procesgerichte benadering wordt gezien als essentieel om te komen tot de inrichting van een goed functionerend 'management system for records' (MSR). Het consequent beschrijven en vastleggen van de functies en taken van een organisatie verhoogt niet alleen de efficiency van de bedrijfsvoering maar ook de kwaliteit van de informatiehuishouding.⁸ Ook uit de genoemde ISO-normen blijkt dat de processen op verschillende niveaus kunnen worden beschreven. Het meest expliciet hierover is ISO 15489, die de inrichting van een hiërarchisch gestructureerde classificatie voorschrijft op basis van de processen van de organisatie en daarbij de volgende niveaus onderkent:

- a. de geformuleerde doelstellingen van de organisatie;
- b. de functies waarmee deze doelstellingen worden bereikt;
- c. de activiteiten van de organisatie die deze functies vormgeven;
- d. de bedrijfsprocessen waarin de activiteiten worden uitgevoerd;
- e. de stappen die hierin worden gezet;
- f. de transacties die deel uitmaken van elke stap.

^{6.} Archiefterminologie voor Nederland en Vlaanderen (SAP 2003), basisbegrip 8, toelichting: 'Archiefstukken zijn gebonden aan de werkprocessen van de archiefvormer; zij worden dan ook als procesgebonden informatie aangeduid.'

Een overzicht van de aandacht voor 'functies' en 'processen' binnen de internationale archivistiek zich de afgelopen decennia heeft geleidelijk heeft ontwikkeld is te vinden in de uitstekende scriptie van V.J. van Koutrik, Het proces, p. 10-25.

^{8.} ISO 30300, p. 5: 'Management of the organization's activities and programs as processes in which records creation and business activities are integrated generates efficiency for both records and business activities.'

ISO 23081 houdt dezelfde niveaus aan. Varianten hierop vinden we terug in ISO 26122 en ISO 2082. Zetten we de verschillende normen op een rij, dan tekent zich het volgende beeld af:

ISO 15489 / 23081	ISO 26122	ISO 2082
Functie	Functie	Bedrijfsproces
(function)	(function)	
	Procescluster	
	(aggregate of processes)	
Proces	Werkproces Werkproces	
(activity/process)	(work process)	
	Processtap (sequence of	Handeling
	transactions)	
Transactie	Transactie Taak	
(transaction)	(transaction)	

Net als bij de ISDF ontbreekt het aan een nadere uitwerking van de definitie van deze verschillende aggregatieniveaus.⁹

Een derde invalshoek bij het beschrijven van functies en processen biedt de benadering van de bedrijfsarchitectuur, die zijn oorsprong van in de discipline van de bedrijfskunde. Een goede introductie hierop geeft het recente handboek voor bedrijfsarchitectuur door Bayens & Tönissen uit 2009, dat ook bij het opstellen van de procesarchitectuur van GEMMA als inspiratiebron heeft gediend. Zij definiëren 'proces' als volgt:

Een proces is een geordende reeks van (in)direct waarde toevoegende handelingen en oordelen door een mens of machine gericht op een bekend resultaat.¹⁰

Een proces bestaat dus altijd uit een aantal handelingen of activiteiten in een logische volgorde, gericht op het doelbewust tot stand komen van een welomschreven product of dienst. Dit wordt gezien als de toegevoegde waarde van de activiteiten in het proces. De klant voor wie het product of de dienst is bestemd, kan zowel een interne als een externe klant zijn. Begin en einde van een proces zijn helder af te bakenen, waarbij er altijd sprake is van een bepaalde aanleiding (*trigger*) die het proces in gang zet. Deze aanleiding en het product of de dienst die het resultaat vormen van het proces worden vaak aangeduid in termen van *input* en *output*. Belangrijk is dat een proces niet iets eenmaligs is maar zich herhaalt en daarmee een routinematig karakter heeft. De toepassing van een proces in een specifiek geval wordt ook wel aangeduid als een 'zaak'.¹¹

Op een hoger niveau zien Bayens & Tönissen de processen of werkprocessen als onderdeel van een bedrijfsfunctie:

Een bedrijfsfunctie is een clustering van werkprocessen, waarbij de clustering plaatsvindt op basis van de voortbrenging van verwante (deel)producten of –diensten. 12

De term 'bedrijfsfunctie' zien zij daarbij als inwisselbaar met de term 'bedrijfsproces'. 13

^{9.} Voor een uitgebreide analyse van de genoemde ISO-normen met betrekking tot de typologie van processen zie: Van Koutrik, *Het proces*, p. 37-54.

^{10.} G. Bayens & H. Tönissen, *Bedrijfsarchitectuur*, p. 105.

^{11.} Archiefterminologie Nederland en Vlaanderen (2003): 'Een zaak wordt meestal gedefinieerd als een in de tijd begrensd complex handelingen betreffende een bepaald geval.' Deze definitie gaat terug op de omschrijving van P. Noordenbos (SOD) uit 1955: 'een eindigend complex van handelingen, gericht op een bepaald doel.' Vgl. Van Koutrik, Het proces, p. 35.

^{12.} Bayens & Tönissen, Bedrijfsarchitectuur, p. 96.

^{13.} Vgl. de definities van 'bedrijfsfunctie' en 'bedrijfsproces' bij Bayens & Tönissen, Bedrijfsarchitectuur, p. 96 en 110.

De hiërarchie zoals die Bayens & Tönissen die bij het beschrijven van processen kan worden aangebracht, sluit in grote lijnen aan bij de indeling uit de ISO-normen. Met dien verstande dat zij het niveau van de taken of procesclusters niet daarin opnemen. De verschillende niveaus worden door hen als volgt omschreven:

Bedrijfsproces	Een bedrijfsproces is een geordende reeks werkprocessen die binnen één organisatie wordt uitgevoerd met als doel om een (combinatie van) dienst(en) te leveren aan een externe klant.
Werkproces	Een geordende reeks van processtappen die binnen één bedrijfsfunctie binnen een organisatie wordt uitgevoerd met als doel een specifieke bijdrage (prestatie) te leveren aan een dienst die uiteindelijk zal worden geleverd aan een klant.
Processtap	Een geordende reeks handelingen die ononderbroken wordt uitgevoerd door één mens of machine (eenheid van tijd, plaats en handelen).
Handeling	Kleinst mogelijke eenheid van werk, uitgevoerd door één persoon of machine op één plek op één moment.

Deze definitie is vrijwel identiek overgenomen door GEMMA, waarin de 'klant' nader wordt omschreven als 'een burger, bedrijf of andere organisatie' en de term 'bedrijfsfunctie' is vervangen door 'organisatorische eenheid'.¹⁴

Overzien we dit geheel dan komen we tot de slotsom dat functies en processen binnen een organisatie op vijf niveaus kunnen worden beschreven. In dit handboek zullen daarvoor bij voorkeur de termen: functie, procescluster, werkproces, processtap en handeling worden gebruikt. Deze verhouden zich dan als volgt tot de eerder gegeven begrippen:

WVI	ISDF	ISO	GEMMA
Functie	Function	Functie/bedrijfsproces (function)	Bedrijfsproces
Procescluster	Subfunction	Procescluster (aggregate of processes)	-
Werkproces	Business proces	Werkproces (bussiness process, work process)	Werkproces
Processtap	Activity, task	Activiteit/stap/handeling (activity, sequence of transactions)	Processtap
Handeling	Transaction	Transactie/taak (transaction)	Handeling

^{14.} GEMMA Procesarchitectuur 2.0 (KING 2011), p. 13. Het hoogste niveau van het 'ketenproces' zoals dat bij Bayens & Tönissen wordt gedefinieerd, is hier achterwege gelaten.

1.2.2. Toelichting bij het gebruikte format

Waar een proces dus valt te omschrijven als een logisch geordende reeks handelingen of transacties, is het zaak om de elementen waarmee het proces en de opeenvolgende activiteiten of processtappen kunnen worden beschreven nader te definiëren. Wie alle beschikbare normen en beschrijvingsstandaarden op een rij zet¹⁵, komt dan in essentie tot de volgende elementen:

1. Identificatie	
1.1 code	Uniek kenmerk
1.2 naam	Geautoriseerde naam
1.3 alternatieve naam	Andere gangbare aanduidingen
2. Inhoud	
2.1 beschrijving	Beschrijving van het doel. Afhankelijk van het
	beschrijvingsniveau wordt aangegeven welke missie,
	bedrijfsdoel, product of dienst of deelproduct wordt bereikt.
2.2 beschrijvingsniveau	Aggregatieniveau: functie/bedrijfsproces, taak/procescluster,
	werkproces, activiteit/processtap of transactie/handeling
2.3 periode	Doorlooptijd van het proces, processtap of transactie. Niet
	relevant op het niveau van functie of procescluster.
2.4 locatie	Locatie waar de processtap of transactie wordt voltrokken. Niet
	relevant op de andere niveaus.
2.5 uitvoeringskader	Relatie tot wet- en regelgeving
2.6 externe verwijzing	Relatie tot de organisatieregels

Met het oog op het generieke karakter van de beschrijvingen in dit handboek zijn sommige elementen niet of slechts globaal benoemd. Zo wordt op het niveau van het proces volstaan met een aanduiding van de naam, zonder dat doel en product nader worden omschrijven. De naamgeving is echter zodanig gekozen dat deze tevens het product aanduidt. Op het niveau van de processtappen wordt het product wel expliciet aangegeven, met dien verstande dat het resultaat hier tevens geldt als *trigger* voor de volgende processtap. Output en input van de opeenvolgende procestappen konden zo in één kolom worden gecombineerd.

Het bleek bij het generiek beschrijven van de processen niet zinvol om het element 'periode' mee te nemen in de beschrijving, omdat de doorlooptijd van een proces een afgeleide is van de doorlooptijd van de opeenvolgende transacties en die zal nu eenmaal niet bij elke RHC hetzelfde zijn. Wel is bij het beschrijven van de processtappen een fasering aangebracht. Binnen elk proces kan binnen de opeenvolging van processtappen namelijk een drietal fases worden onderscheiden: voorbereiding, realisatie en afronding. Middels deze fasering wordt een globale indicatie gegeven voor het tijdsverloop binnen het beschreven proces.

Het element 'locatie' is bij het beschrijven van de processen in dit handboek wel consequent benoemd. Met het oog op de aansluiting op de informatiearchitectuur bleek het namelijk relevant om bij elke processtap aan te geven waar de informatieobjecten die in het betreffende proces onder handen worden genomen, zich precies bevinden. Bij het benoemen van de locatie is dus niet zozeer gekeken naar de plek waar de verantwoordelijke functionaris zich bij de uitvoering van een bepaalde stap bevindt maar in welke zone binnen de omgeving van de archiefbewaarplaats,het object (een bepaald bestand of onderdeel uit een archief of collectie) zich op dat moment bevindt, In principe kent elke locatie een fysieke en een digitale verschijningsvorm, afhankelijk van de vraag of er met analoge of digitale objecten wordt gewerkt. De locatie is in de procesbeschrijvingen alleen benoemd

^{15.} Voor een uitvoerige analyse wordt verwezen naar het recente onderzoek door Van Koutrik, *Het proces*. De hier gegeven opsomming van beschrijvingselementen is ontleend aan bijlage 3 van zijn onderzoek.

bij stappen waar het object van plaats verandert. Voor het aanduiden van de locatie is de volgende indeling gehanteerd:

Locatie	
Expeditie	Ruimte voor het ontvangen van nieuwe archieven en collecties ter opname in de archiefbewaarplaats
Quarantaineruimte	Ruimte voor het testen van nieuw ontvangen archieven en collecties op schimmel (analoog) of virussen (digitaal). Bij geconstateerde besmetting kan het bestand hier separaat worden bewaard in afwachting van het verwijderen van de schimmels of virussen.
Atelierruimte	Ruimte voor het bewerken of nabewerken van archieven en collecties na ontvangst, om de geordende en toegankelijke staat te optimaliseren.
Bewaardepot	Ruimte voor de blijvende bewaring van archieven en collecties in goede, geordende en toegankelijke staat, geschikt (mits openbaar) voor raadpleging in de studiezaal
Studiezaal	Publiek toegankelijke ruimte voor raadpleging van de archieven en collecties uit het bewaardepot.
Vrijwilligersruimte	Ruimte toegankelijk vrijwilligers van de organisatie voor het nader toegankelijk maken van archieven en collecties.

De relatie met wet- en regelgeving is in de procesbeschrijvingen in dit handboek alleen aangegeven als dat voor het goede begrip van het betreffende proces noodzakelijk was. De relatie met relevante regels en procedures uit de eigen organisatie is vanwege het generieke karakter van de beschrijvingen buiten beschouwing gelaten.

Daarnaast kan voor elk proces worden aangegeven hoe het zich verhoudt tot de organisatie die voor de uitvoering verantwoordelijk is en tot de informatiehuishouding van die organisatie. In dit handboek is ervoor gekozen om de verbinding met de organisatie op het niveau van het proces en de processtappen aan te geven door het benoemen van 'actoren' en 'rollen'. Bij de 'actor' wordt een specifieke functionaris benoemd uit de archieforganisatie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de betreffende processtap, terwijl bij de 'rol' aard en niveau van de verantwoordelijke functionaris in meer algemene termen worden omschreven. Voorts wordt bij elk proces aangegeven welke actor het meest in aanmerking komt om de rol van procesbeheerder te vervullen. Daarbij moet worden opgemerkt dat één 'actor' meerdere (interne) rollen kan vervullen. Zo kan een bepaalde specialist tevens zijn aangewezen als procesbeheerder van een of meer processen. Zeker in een meer kleinschalige organisaties zullen dergelijke 'dubbelrollen' veel voorkomen.

In samenspraak met de sectie Personeel & Organisatie zijn vier interne en twee externe 'rollen' benoemd. Een overzicht van alle gehanteerde actoren in relatie tot de (interne) rollen is te vinden in bijlage 1.

Rol intern	
Specialist	Persoon die verantwoordelijk is voor de uitvoering van een activiteit of procestap. Een medewerker met specifieke kennis en ervaring op een bepaald vakgebied en derhalve gekwalificeerd om bepaalde vakinhoudelijke handelingen te verrichten of besluiten te nemen. Legt hierover verantwoording af aan de procesbeheerder.
Procesbeheerder	Persoon die verantwoordelijk is voor het proces en het daaruit voorkomende resultaat. Instrueert de specialisten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de processtappen,

^{16.} De omschrijvingen van de externe rollen zijn ontleend aan de roldefinities uit de procesarchitectuur van GEMMA.

	bewaakt de voortgang van het proces en geeft het resultaat vrij voor gebruik. Analyseert knelpunten in het proces en formuleert verbeteropties. Onderhoudt de procesbeschrijving en informeert medewerkers bij aanpassingen. Ook vaak aangeduid als 'proceseigenaar' (RACI) of 'zaakcoördinator' (GEMMA).
Functiebeheerder	Persoon die verantwoordelijk is voor een bedrijfsfunctie en het management van de onderliggende processen. Stuurt deze processen op de vastgestelde prestatie-indicatoren en initieert acties om de procesprestaties op peil te houden. Zit het overleg van procesbeheerders voor, die aan hem verantwoording afleggen. Onderhoudt tevens de contacten met de andere functiebeheerders en bewaakt de aansluiting van zijn processen met de processen van aanpalende functies. Legt nieuwe of aangepaste procesbeschrijvingen voor ter vaststelling in het MT. In de regel wordt het beheer van een of meer functies belegd bij een afdelingshoofd. Ook wel aangeduid als 'procesbepaler' of 'procesmanager'.
Archivaris	Persoon die conform de Archiefwet bevoegd is bepaalde formele handelingen of transacties te verrichten binnen een proces. Hij waarborgt de rechtmatigheid van de geleverde dienst. Zijn inbreng is beperkt tot een aantal in de Archiefwet welomschreven processen.
Rol extern	
Klant	Persoon of organisatie die van de diensten of producten van de eigen organisatie gebruik maakt.
Ketenpartner	Persoon of organisatie, buiten de eigen organisatie, die een bijdrage levert aan de totstandkoming en/of levering van het product of de dienst. Ook wel aangeduid als 'leverancier'.

Met het oog op de verbinding met de informatiehuishouding worden bij elke processtap de component of componenten uit de informatiearchitectuur benoemd, die bij de uitvoering van de stap wordt geactiveerd. Een component is een abstracte groepering functionaliteiten op een bepaald functioneel gebied. Deze componenten leveren services aan elkaar en services voor het uitvoeren van processen. Een service is een standaardaanroep met een standaard resultaat.¹⁷ Hier is gebruik gemaakt van de informatiecomponenten zoals gedefinieerd door de sectie Informatiearchitectuur. Een overzicht van alle informatiecomponenten is te vinden in bijlage 2. Daarnaast worden bij elke processtap de documenten benoemd, die worden gevormd bij het doorlopen van de onderliggende transacties. Omdat de transacties niet in detail zijn uitgewerkt, was het niet haalbaar hier een uitputtend overzicht te geven. Daarom wordt volstaan met een opsomming van de meest cruciale documenten, zoals archiefbescheiden die het gevolg zijn van een beslissing of een overeenkomst met externe partijen.

Tenslotte nog een opmerking over het object van de in dit handboek beschreven werkprocessen: de archieven en collecties in de archiefbewaarplaats. In algemene zin kunnen we hier spreken van 'informatieobjecten'. Daarbij gaat het enerzijds om originele objecten, zowel analoge als digitale, anderzijds om afgeleiden daarvan (kopieën, reproducties). Ook die laatste categorie valt weer uiteen in objecten met een analoge en een digitale verschijningsvorm.

^{17.} R. Bisscheroux en N. Odding, 'Referentiearchitectuur archieven en e-Depot. Een gezamenlijke voorziening voor digitale duurzaamheid', *Informatie* (2012) p. 32-38, aldaar p. 36.

1.3. Procesgericht werken

1.3.1. Meerwaarde van procesgericht werken

Dit handboek biedt de RHC's een set met procesbeschrijvingen die als basis kan dienen voor een organisatie die in staat is niet alleen de bestaande analoge archieven en collecties te beheren maar ook de groeiende stroom digitale informatieobjecten. De wijze waarop functies, processen en handelingen hier zijn beschreven grijpt daarmee in op de inrichting van de huidige organisatie van het archiefbeheer in deze instellingen.

Om tot een succesvolle implementatie te komen van de generieke procesbeschrijvingen uit dit handboek is het noodzakelijk dat de RHC's investeren in het standaardiseren en optimaliseren van de bestaande, al dan niet beschreven werkprocessen. Sommige processen uit het handboek zullen wellicht als nieuwe processen in de organisatie moeten worden geïmplementeerd. Voor medewerkers zal duidelijk moeten zijn welke rollen zij in deze processen moeten vervullen. Daarbij zal het management zodanig moeten worden ingericht dat actief op de werking van de werkprocessen kan worden gestuurd en de onderlinge samenhang permanent kan worden bewaakt. Het invoeren van dit procesgerichte werken vergt zo een stevige inspanning van de betrokken organisaties. Daar staat echter een aantal belangrijke voordelen tegenover:

- Er ontstaat een beter inzicht in hoe de verschillende onderdelen van de organisatie zich tot elkaar verhouden, hoe deze door verschillende processen intern met elkaar verbonden zijn en hoe zij gezamenlijk bijdragen aan de doelstellingen van de organisatie. Het denken in hokjes kan hiermee worden doorbroken.
- De bijdrage van de diverse medewerkers in de organisatie aan de te onderscheiden processen wordt duidelijker.
- Het vastleggen van processen biedt een goede basis voor het documenteren en overdraagbaar maken van kennis aan nieuwe medewerkers.
- De producten van de organisatie moeten helder worden omschreven, wat het klantgericht denken stimuleert.
- Doordat de kaders van de werkzaamheden in een proces helder zijn omschreven kunnen medewerkers zelfstandiger werken.
- Het werken met gestandaardiseerde processen vergroot de mogelijkheden voor samenwerking met andere organisaties.
- Het benoemen van producten in relatie tot de processen vergroot de mogelijkheden om te sturen op omvang en kwaliteit van de productie. Waar in deze analyse ook de inzet van de beschikbare middelen wordt betrokken, levert procesgericht werken ook een nuttig instrument voor het verhogen van de efficiency.

1.3.2. Implementatie van procesgericht werken

RHC's die concreet aan de slag willen met de generieke procesbeschrijvingen uit dit handboek doen er goed aan daarbij het volgende stappenplan te volgen:

Stap 1: IST en SOLL

Hoe verhouden de processen van de bestaande organisatie (IST) zich tot de in dit handboek beschreven processen, de gewenste situatie (SOLL)? Veel processen zullen nauw aansluiten bij de bestaande praktijk maar bij veel van de meer digitaal georiënteerde processen zal de praktijk minder gereguleerd zijn. Het is van belang om bij alle processen uit het handboek vast te stellen of deze

reeds bekend zijn in de organisatie of dat er sprake is van nieuwe processen. In het eerste geval komt het erop aan te onderzoeken waar aanpassing van de bestaande situatie wenselijk is, in het tweede of en zo ja, hoe het betreffende proces een plaats kan krijgen in de organisatie. Het verdient aanbeveling om het implementeren van nieuwe werkprocessen nader uit te werken in een afzonderlijk projectplan.

Een belangrijk aandachtspunt bij dit onderdeel vormt de organisatie van het beheer van archieven versus dat van verzameld materiaal, zoals de bibliotheek of de collectie beeldmateriaal. In het verleden zijn hier bij veel RHC's gescheiden routines gegroeid. In dit handboek is daarentegen als uitgangspunt gehanteerd dat het verwerven, beheren en beschikbaar stellen van deze twee categorieën in essentie niet van elkaar verschilt. Weliswaar bestaan er voor archieven andere beschrijvingsstandaarden dan voor bibliotheekmateriaal maar voor het proces van het beschrijven maakt dat geen wezenlijk verschil. Anderen zullen erop wijzen dat veel beeld- en bibliotheekmateriaal anders dan archieven door aankoop wordt verworven. Maar ook hier is het onderscheid weer niet exclusief: bij uitzondering worden ook wel archiefbescheiden aangekocht, en omgekeerd is er een grote hoeveelheid bibliotheek- en beeldmateriaal waarvan de verwerving teruggaat op een schenking of door particuliere bruikleen. Voor het beschrijven van het verwervingsproces is daarom uiteindelijk niet de objectsoort maar de rechtstitel van de verwerving het onderscheidende criterium.

Stap 2: van generiek naar specifiek

Per proces moet vervolgens een vertaalslag worden gemaakt van de generieke beschrijving uit het handboek naar een organisatiespecifieke, op de eigen situatie toegesneden beschrijving waarin voor alle processtappen ook de onderliggende handelingen of transacties worden vastgelegd. Voor elke handeling moet worden vastgesteld:

- a. het doel: welk (deel)product of welke dienst wordt er geleverd?
- b. de locatie: waar vindt de handeling plaats?
- c. de periode: binnen welke termijn moet de handeling worden verricht?

Stap 3: benoemen van de functie- en procesrollen

Zijn alle processen volledig beschreven, dan kunnen vervolgens op alle niveaus (functie, procescluster, proces, processtap en handeling) de bijbehorende rollen worden benoemd. Aan elke rol moet een bepaalde functionaris uit de eigen organisatie worden gekoppeld. Een belangrijke vraag daarbij is in hoeverre de bestaande organisatie- en functie-indeling aansluit op de rollen en processen zoals die in het handboek worden beschreven. Waar deze te ver uiteenlopen zal een aanpassing van de organisatiestructuur en de bijbehorende functiebeschrijvingen serieus moeten worden overwogen. Ook de eisen die in de bestaande functiebeschrijvingen worden gesteld aan kennis en ervaring en de functiecompetenties vormen een aandachtspunt. Voor een nadere uitwerking van dit onderdeel wordt verwezen naar het eindrapport van de WVI-sectie Personeel & Organisatie.

Stap 4: benoemen van de procesdocumenten

Door de processen ook op het niveau van de handelingen of transacties in detail te beschrijven kan tevens een volledig inzicht worden verkregen wie in de opeenvolgende stadia van het proces verantwoordelijk is voor het aanmaken c.q. muteren van bepaalde gegevens in de relevante componenten van de informatiearchitectuur. Aansluitend kan worden vastgesteld welke documenten er bij het uitvoeren van het proces worden gegenereerd. Belangrijk is om te bepalen welke documenten dat precies zijn, hoe die worden geregistreerd, hoe de dossiervorming plaatsvindt en waar het dossier wordt bewaard. In de regel zal de functionaris die wordt aangewezen als procesbeheerder, tevens verantwoordelijk zijn voor het beheer van de documenten die de neerslag vormen van het betreffende proces.

Voor een nadere uitwerking van dit onderdeel wordt verwezen naar het eindrapport van de WVI-sectie Informatiearchitectuur.

Stap 5: inrichten procesmanagement

Is eenmaal duidelijk hoe de rollen van functie- en procesbeheerder in de organisatie worden belegd, dan doemt de vraag op hoe deze rollen gaan sturen op voortgang en output. Met het oog daarop moet aandacht worden besteed aan de wijze waarop functie- en procesbeheerders communiceren met de betrokken rollen in het onderliggende proces- c.q. handelingenniveau en welke overlegstructuur daarvoor wordt ingericht. Desgewenst kunnen ook de budgetverantwoordelijkheden in de organisatie aan deze rollen worden gekoppeld. Essentieel voor het goed functioneren van een procesorganisatie is dat de wisselwerking tussen de diverse processen systematisch wordt bewaakt. Een nadere analyse van het proceslandschap met het oog op de ketens van processen die tezamen het door de klant gevraagde eindproduct opleveren, kan helpen om ook de relaties van processen door de diverse functies heen scherp in beeld te krijgen. Om het zicht op de voortgang te vergroten, ook bij ketens van processen, kan gebruik worden gemaakt van workflow-systemen.

Wil een organisatie actief gaan sturen op de kwaliteit van de processen, dan is het aan te raden om voor alle processen een set met prestatie-indicatoren te benoemen: aan welke eisen moet het resultaat van het proces precies voldoen, binnen welk tijdsbestek moet dit tot stand worden gebracht en met inzet van welke middelen? Op deze wijze kan het procesgericht werken tevens de basis leveren voor een kwaliteitsysteem. Door een consequente toetsing of audit op de vastgestelde prestatie-indicatoren kunnen omvang en kwaliteit van geleverde diensten en producten goed in kaart worden gebracht. Dit biedt tevens een goede basis om de processen verder te stroomlijnen en te optimaliseren.

Het verdient aanbeveling om dit stappenplan verder uit te werken in een projectplan. De implementatie van de procesorganisatie op de functies verwerven, beheren en beschikbaar stellen kan daarin worden gecombineerd met de uitvoering van de aanbevelingen zoals die binnen het kader van de WVI worden gedaan door de sectie Personeel & Organisatie en de sectie Informatiearchitectuur. In dit projectplan kan tevens worden aangegeven hoe de organisatie wordt geïnformeerd over de veranderingen die op deze terreinen worden doorgevoerd. Goede en tijdige communicatie naar alle betrokken medewerkers is immers essentieel voor het draagvlak van deze veranderingen.

1.4. Overzicht van gebruikte bronnen en literatuur

Standaards en richtlijnen

NORA: Nederlandse Overheid Referentie Architectuur.

NORA 2.0. Nederlandse Overheid Referentie Architectuur. Samenhang en samenwerking binnen de elektronische overheid. Kenniscentrum, 2007.

NORA 3.0. Principes voor samenwerking en dienstverlening. 2010.

MARIJ: Model Architectuur Rijksdienst

PETRA: Provinciale Referentie Architectuur

GEMMA: Gemeentelijk Model Architectuur GEMMA Procesarchitectuur 2.0. KING, 2011,

NEN-ISO 2082, 15489, 23081, 26122, 30300.

ISDF: International Standard for Describing Functions. ICA, 2008.

Literatuur

G. Bayens en H. Tönissen, *Bedrijfsarchitectuur. Werken aan een samenhangende bedrijfsinrichting.* Zaltbommel, 2009.

R. Bisscheroux en N. Odding, 'Referentiearchitectuur archieven en e-Depot. Een gezamenlijke voorziening voor digitale duurzaamheid', *Informatie* (2012), p. 32-38.

M. te Boekhorst en M. Tolsma, *Handboek digitaal Nationaal Archief 2010*. Nationaal Archief, versie 2.0, juli 2010.

E-Archief in ontwikkeling; duurzame digitale toegang tot informatie. Visiedocument 2009-2014. Consortium Regionale Historische Centra en het Nationaal Archief, 2009.

E-Depot; duurzame digitale toegang tot informatie. ACDD, 2010.

V.J. van Koutrik, *Het proces. Pleitbezorging en methode voor de overname van procesbeschrijvingen uit recordsmanagement naar archivistisch beheer.* Scriptie voor de duale master Archiefwetenschap. Universiteit van Amsterdam, 2012 (opvraagbaar bij de auteur).

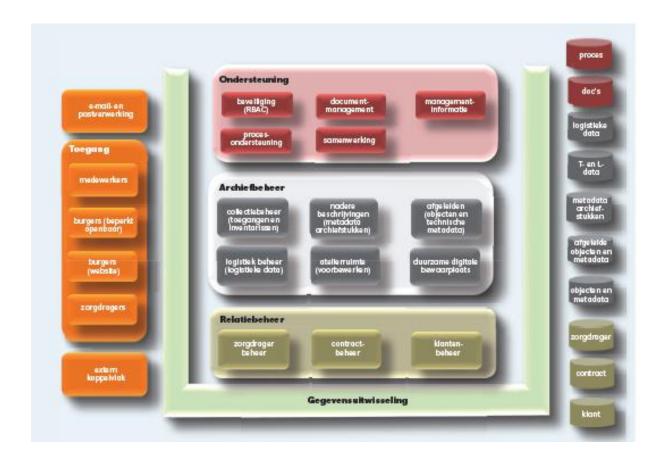
A.J.M. den Teuling, *Archiefterminologie voor Nederland en Vlaanderen*. Den Haag, Stichting Archiefpublicaties, 2003.

1.5. Bijlagen

Bijlage 1: Lijst van gehanteerde rollen en actoren

Rol	Actor
Archivaris	Rijksarchivaris
	Provinciearchivaris
	Waterschapsarchivaris
	Gemeentearchivaris
Functiebeheerder	Directeur
	Hoofd Verwerving
	Hoofd Beheer
	Hoofd Dienstverlening
Procesbeheerder	zie vakspecialist A
Specialist A Specialist relatiebeheer	
Specialist acquisitie	
	Specialist metadatering
	Specialist restauratie & conservering
	Specialist digitalisering
	Specialist dienstverlening
	Specialist informatiekennis
	Specialist openbaarheid
Specialist B	Medewerker metadatering
	Medewerker restauratie
	Medewerker conservering
	Medewerker depotbeheer
	Medewerker digitaal depotbeheer
	Medewerker digitalisering
	Medewerker dienstverlening
Specialist C	Ondersteunend medewerker logistiek
	Ondersteunend medewerker conservering

Bijlage 2: Informatiearchitectuur voor RHC's met bijbehorende componenten

Conceptversie 0.3 WVI-sectie Informatiearchitectuur.

2.	Procesarchitectuur voor RHC's	

2.1. Beschrijving van de primaire bedrijfsfuncties met onderliggende procesclusters en processen

2.1.1. Overzicht van bedrijfsfuncties, procesclusters en processen

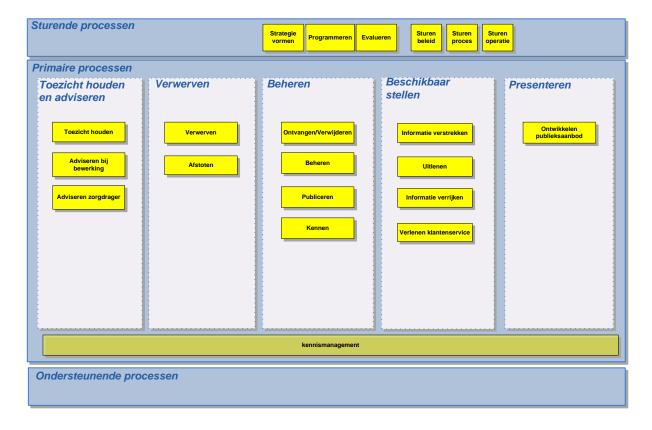
Nr.	Bedrijfsfunctie	Procescluster	Proces
1	Sturende process	en	
2	Primaire processe	en	
2.1	Toezicht houden	en adviseren (vooi	overdracht)
2.1.1		Toezicht houden	op archiefbeheer overheid
2.1.1.1			Uitvoeren integrale inspectie
2.1.1.2			Uitvoeren follow up inspectie
2.1.2		Adviseren bij bev	werking overheidsarchieven
2.1.2.1			Verlenen machtiging voor vernietiging
2.1.2.2			Adviseren bij verlenen machtiging substitutie
2.1.2.3			Adviseren bij bewerking overheidsarchieven
2.1.3		Adviseren zorgdı	rager ten aanzien van archiefbeheer
2.1.3.1			Adviseren bij wet- en regelgeving ten aanzien van
			archiefbeheer
2.1.3.2			Adviseren bij reorganisatie of verzelfstandiging van
			bedrijfsonderdelen
2.2	Verwerven		
2.2.1		Verwerven	
2.2.1.1			Verwerven overheidsarchieven rijk
2.2.1.2			Verwerven overheidsarchieven niet-rijk
2.2.1.3			Verwerven particuliere archieven en collecties
2.2.1.4			Varuanian lassa sanwinstan (narticuliar)
2.2.1.4			Verwerven losse aanwinsten (particulier)
2.2.1.5		Afstoten	Aankopen collecties en losse aanwinsten
2.2.2		Aistoteii	Vervreemden overheidsarchieven (rijk)
2.2.2.1			Overdragen beheer archieven en collecties
2.2.2.2			Overdragen beneer archieven en conecties
2.3	Beheren		
2.3.1		Ontvangen	
2.3.1.1			Opnemen objecten in depot
2.3.1.2			Verwijderen objecten uit depot
2.3.2		Beheren metada	ta
2.3.2.1			Toekennen of wijzigen metadata
2.3.3		Beheren objecte	n
2.3.3.1			Conserveren objecten *
2.3.3.2			Restaureren afzonderlijke objecten *

Nr.	Bedrijfsfunctie	Procescluster	Proces
2.3.3.3			Restaureren reeksen objecten op projectbasis *
2.3.4		Beheren afgeleic	
2.3.4.1		Beneren algeleit	Digitaliseren afzonderlijke objecten op klantverzoek *
2.3.4.2			Digitaliseren reeksen objecten op projectbasis *
2.3.5		Publiceren	6
2.3.5.1		, asheeren	Publiceren metadata (raadpleegversie)
2.3.5.2			Publiceren afgeleiden objecten (raadpleegversie)
2.3.6		Kennen	
2.3.6.1			Onderzoeken en beschrijven context archieven en
			collecties
2.4	Dagabilda www.atall		
2.4 2.4.1	Beschikbaar stell	en Informatie versti	rekken
2.4.1.1		mormatic versu	Afhandelen aanvragen inzage openbaar archief
2.4.1.2			Afhandelen aanvragen inzage niet-openbaar archief
2.4.1.3			Afhandelen informatieverzoeken
2.4.1.3			Afhandelen reproductieverzoeken
2.4.1.4		Uitlenen	Amandelen reproductieverzoeken
2.4.2.1		Ordenen	Uitlenen aan archiefvormer *
2.4.2.2			Uitlenen aan andere erfgoedinstelling voor
			raadpleging *
2.4.2.3			Uitlenen aan andere erfgoedinstelling voor expositie
2.4.3		Informatie verrij	(bruikleen) *
2.4.3.1		illiorillatie verrij	Verrijken metadata originele objecten
2.4.3.2			Verrijken metadata gedigitaliseerde objecten
2.4.4		Verlenen klanter	
2.4.4.1			Verwerken aanvullingen en correcties op metadata
2.4.4.2			Afhandelen klachten informatiediensten
2.5	Duccontour		
2.5 2.5.1	Presenteren	Ontwikkelen puk	nlieksaanhod
2.5.1.1		Ontwikkeren pur	Ontwikkelen onderzoeksproducten
2.5.1.2			Ontwikkelen educatieve producten
2.5.1.3			Ontwikkelen evenementen
2.5.1.4			Exposeren
2	Ondonstannarda		
3	Ondersteunende	processen	

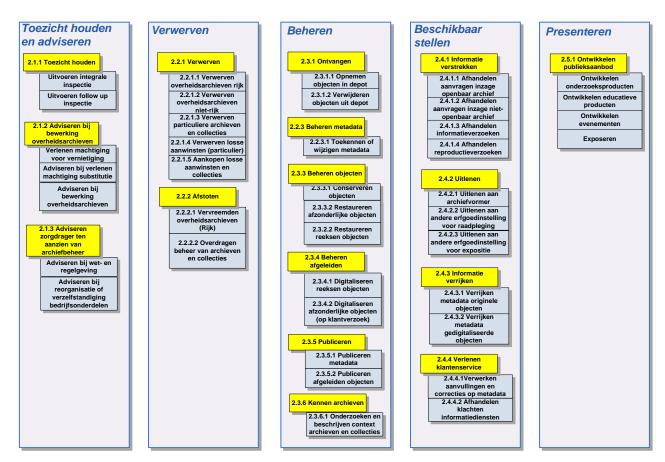
N.B. De met een * gemarkeerde processen hebben alleen betrekking op analoge informatieobjecten. De grijs gemarkeerde processen zijn in dit Handboek niet nader beschreven.

2.1.2. Proceslandschap

Proceslandschap van de RHC's:

De vijf (primaire) bedrijfsfuncties van de RHC's en de onderliggende procesclusters en processen:

2.2. Beschrijving van de processen en onderliggende processtappen per bedrijfsfunctie

2.2.1. Verwerven

Proces 2.2.1.1. Verwerven overheidsarchieven Rijk

Toelichting: betreft archieven die via Nationaal Archief worden aangeboden aan RHC's. Overigens krijgen RHC's vaak archieven aangeboden vanuit de CAS of Doc-Direkt, zonder dat duidelijk is of het Nationaal Archief zich daarmee bemoeid heeft. Er wordt hier vanuit gegaan dat digitale bestanden voor het e-depot door RHC's zelf in ontvangst worden genomen.

Procesbeheerder: specialist Relatiebeheer

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component / document	Toelichting
1	Voor- bereiding	ZD neemt contact op met NA/RHC* of NA geeft aan dat ZD archief wil overdragen	Zorgdrager kan archief gaan overdragen	Specialist relatiebeheer NA	Specialist A	NA	Relatiebeheer: zorgdrager	Hoort archief bij NA/RHC?
2		Concept ABP ZD/DD	Adviseren ABP*	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	NA/ZD	Advies Relatiebeheer: zorgdrager	
3	Uitvoering	Ondertekend ABP NA/DD	Aanwinst registreren	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer Relatiebeheer: contract	
4		Tussentijds archief aangeleverd door NA met concepttoegang in ead of metadata en bestanden	Begeleiden transport van NA/ZD naar RHC (digitaal of FTP)	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: collectiebeheer, logistiek beheer, atelierruimte	
5		Tussentijds archief in atelierruimte	Controle tussentijds archief Akkoord: -> 7 Niet akkoord: -> 6	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A		Rapport Archiefbeheer: collectiebeheer	Op volledigheid en consistentie
6		Archief niet in goede staat	Afstemmen met ZD/bewerker	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A		Archiefbeheer: atelierruimte	Verwijderen virus

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component / document	Toelichting
7		Voorbewerking ZD gereed	Begeleiden bij transport door ZD	Specialist relatiebeheer NA/RHC	Specialist A	NA/ZD	Archiefbeheer: Logistiek beheer atelierruimte	Digitaal via FTP-server/ drager
8		Bestand aanwezig in atelierruimte	Controleren goede staat (virus) Ja: -> 11 Nee: -> 9	Medewerker restauratie/ Medewerker digitaal behoud	Specialist B	Atelierruimte	Rapport Archiefbeheer: collectiebeheer	
9		Archief niet goede staat	Afstemmen met ZD/bewerker	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	NA/ZD	Archiefbeheer: atelierruimte	Verwijderen virus
10		Bestand virusvrij	Vindplaats registreren	Medewerker depotbeheer	Specialist B		Archiefbeheer: logistiek beheer	
11			Bewerken archief	zie 11a en b	zie 11a en b	Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte	Pre-ingest, bewerken tot SIP Archief in goede, geordende, toegankelijke staat
11a			- intellectueel beheer (toevoegen metadata)	Specialist/ medewerker metadatering	Specialist A / B		Archiefbeheer: collectiebeheer	-extra metadata
11b			- fysiek beheer (converteren)	Specialist digitaal behoud / medewerker conservering	Specialist A / B		Archiefbeheer: atelierruimte	-converteren naar standaardformaat -tuk fysiek in orde
12		Conceptakte opgesteld door NA	Conceptakte akkoord	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	RHC	Conceptakte Relatiebeheer: contractbeheer	-Openbaarheid -Gebruik door ZD
13		Conceptakte akkoord	Tekenen van akte van overbrenging	Zorgdrager Rijksarchivaris	Archivaris	ZD/RHC	Verklaring van overbrenging Relatiebeheer: contractbeheer	Archief overgedragen conform eisen
14			Registreren in beheersysteem	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	RHC	Archiefbeheer: collectiebeheer, logistiek beheer	

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie-	Toelichting
							component /	
							document	
15	Afronding		Overgedragen archief	Specialist	Specialist A	Atelierruimte	Rapport	
			- cf. basiseisen: -> 16	relatiebeheer RHC			Archiefbeheer:	
			- cf. eisen g.t.g.staat::				collectiebeheer	
			-> 17					
16		Archief voldoet	Start proces					
		alleen basiseis	bewerken archieven					
			(2.3.2 en 2.3.3.)					
17		Archief voldoet aan	Start proces					
		alle eisen	ontvangst archieven					
			(2.3.1)					

^{*} ZD = zorgdrager, NA/RHC = Nationaal Archief of Regionaal Historisch Centrum, DD = Dok Direct, ABP = archiefbewerkingsplan

Proces 2.2.1.2. Verwerven overheidsarchieven niet-Rijk

Toelichting: het betreft hier archieven die rechtstreeks, dus zonder tussenkomst van Nationaal Archief of DokDirekt, aan het RHC worden aangeboden, bijvoorbeeld door gemeenten of provincie.

Procesbeheerder: specialist Relatiebeheer

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
1a	Voorbereiding	ZD neemt contact op met RHC*	Mogelijke aanwinst registeren	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	RHC	archiefbeheer: collectiebeheer	
1b		Mogelijke aanwinst geregistreerd	Toetsen van het archief aan criteria verwerven overheidsarchieven	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	RHC	Relatiebeheer: zorgdrager	Hoort archief bij RHC?
2		Archief hoort in RHC	Locatieonderzoek	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	Bij ZD	Relatiebeheer: zorgdrager	
3		Resultaat locatieonderzoek	Beoordelen locatieonderzoek	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	RHC	Relatiebeheer: zorgdrager	Principebesluit al/niet opname en voorwaarden
4	Uitvoering	Besluit positief	Bespreken voorwaarden opname in bewaarplaats met ZD/BW	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A		Relatiebeheer: zorgdrager	Voorwaarden voor opname: -fysiek aanwezig -metadata zijn in orde -juridische overdracht
5		Voorwaarden opname akkoord	Opstellen ABP	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A		ABP Relatiebeheer: zorgdrager	Wat moet er gebeuren voor de overdracht en wie doet wat?
6			Tekenen ABP	Archivaris*	Archivaris	RHC/ZD	Getekende ABP Relatiebeheer: contractbeheer	
7			Aanwinst definitief registreren	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	RHC	archiefbeheer: collectiebeheer	
8		ABP	ZD/BW adviseren en instrueren	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	ZD	Concept-toegang Archiefbeheer: collectiebeheer	In orde maken bestanden en metadata door ZD

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
9		Tussentijds archief aangeleverd door ZD met metadata en bestanden met concepttoegang	Controleren toegang Ja: -> 12 Nee: -> 8	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte, collectiebeheer	Op volledigheid en consistentie
10		Concepttoegang akkoord	Concepttoegang naar ZD/BW ter afronding	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	ZD	Relatiebeheer: zorgdrager	
11		Testbestand	Controleren geordende en toegankelijke staat Ja: -> 12 Nee: -> 8	Specialist restauratie / Specialist digitaal behoud	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte	
12		Voorbewerking ZD gereed	Begeleiden bij transport door ZD	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A		Archiefbeheer, atelierruimte	Archief in atelierruimte Digitaal via FTP-server/ drager
13		Bestand aanwezig in atelierruimte	Controleren goede staat (virus) Ja: -> 15 Nee: -> 14	Specialist restauratie / Specialist digitaal behoud	Specialist A		Archiefbeheer, atelierruimte	
14		Archief niet goede staat	Afstemmen met ZD/bewerker	Specialist relatiebeheer RHC	Specialist A	RHC/ZD	Archiefbeheer: collectiebeheer Relatiebeheer: zorgdrager	Verwijderen virus
15		Bestand virusvrij	Vindplaats registreren	Medewerker depotbeheer	Specialist B	Atelierruimte	Archiefbeheer: logistiek beheer	
16			Bewerken archief	zie 16a t/m c			Archiefbeheer, atelierruimte	Archief in goede, geordende, toegankelijke staat Pre-ingest, bewerken tot SIP
16a			- bewerken tot SIP	Specialist digitaal behoud	Specialist A		Archiefbeheer: atelierruimte,	

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
							collectiebeheer	
16b			- intellectueel beheer	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	-extra metadata
16c			- fysiek beheer (converteren)	Specialist digitaal behoud / specialist restauratie	Specialist A		Archiefbeheer: atelierruimte	-converteren naar standaardformaat
17		Aanwinst voldoet aan eisen	Opstellen conceptakte overbrenging	Zorgdrager / Specialist relatiebeheer	Specialist A	ZD	Relatiebeheer: contractbeheer	-Openbaarheid -Gebruik door ZD
18		Conceptakte akkoord	Tekenen van akte van overbrenging	Zorgdrager / Archivaris*	Archivaris	RHC/ZD	Relatiebeheer: contractbeheer	Archief overgedragen conform eisen
19			Registreren in beheersysteem	Specialist relatiebeheer	Specialist A	RHC	Archiefbeheer: collectiebeheer	
20	Afronding		Overgedragen archief - cf. basiseisen: -> 21 - cf. eisen g.t.g.staat:: ->22	Specialist relatiebeheer	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: collectiebeheer	
21		Archief voldoet alleen basiseis	Start fase bewerken archieven (2.3.2 en 2.3.3.)					
22		Archief voldoet aan alle eisen	Start fase ontvangst archieven (2.3.1)					

^{*} ZD = zorgdrager, NA/RHC = Nationaal Archief of Regionaal Historisch Centrum, Archivaris = provinciaal, gemeente- of waterschapsarchivaris, BW = bewerker, ABP=archiefbewerkingsplan

Proces 2.2.1.3. Verwerven particuliere archieven en collecties

Betreft: particuliere archieven worden geschonken of in bewaring gegeven. Opname in een RHC is afhankelijk van het acquisitieprofiel en de staat van het archief. Zij moeten voldoen aan de eisen van een goede, geordende en toegankelijke staat, maar incidenteel kan het belang van het archief zo groot zijn dat hiervan wordt afgeweken.

Procesbeheerder: specialist Acquisitie

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component / Document	Toelichting
1a	Voorbereiding	ZD neemt contact op met RHC*	Mogelijke aanwinst registeren	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC	archiefbeheer: collectiebeheer	
1b		Mogelijke aanwinst geregistreerd	Toetsen van het archief aan criteria verwerven overheidsarchieven	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC	Relatiebeheer: zorgdrager	Hoort archief bij RHC?
2		Archief voldoet aan profiel	Bekijken archief op locatie	Specialist acquisitie	Specialist A		Relatiebeheer: zorgdragerbehee r	-Identificatie archief -Check digitale staat (format, metadata)
3		Resultaat locatieonderzoek	Beoordelen locatieonderzoek	Archivaris NA/RHC	Archivaris	RHC	Rapport Archiefbeheer: collectiebeheer	Principebesluit al/niet opname en voorwaarden
4	Uitvoering	Besluit positief	Bespreken voorwaarden opname in bewaarplaats met zorgdrager	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC/ZD	Relatiebeheer: zorgdrager	Voorwaarden voor opname: -fysiek aanwezig -metadata zijn in orde -juridische overdracht
5			Opstellen ABP*	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC	Relatiebeheer: zorgdrager	Wat moet er gebeuren voor de overdracht en wie doet wat?
6			Tekenen ABP	Archivaris NA/RHC	Archivaris		Getekende ABP Relatiebeheer: contractbeheer	
7			Aanwinst registreren	Specialist acquisitie	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	
8		ABP	Zorgdrager adviseren	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC/ZD	Relatiebeheer:	In orde maken

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component / Document	Toelichting
			en instrueren				zorgdrager	bestanden en metadata door ZD
9		Testbestand	Controleren geordende en toegankelijke staat. Ja: -> 10 Nee: -> 8	Specialist restauratie/ Specialist digitaal behoud	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte, collectiebeheer	
10		Voorbewerking ZD gereed	Begeleiden bij transport door zorgdrager	Specialist acquisitie	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte	Digitaal via FTP-server/ drager
11		Bestand aanwezig in atelierruimte	Controleren goede staat (virus) Ja: -> 13 Nee: -> 12	Specialist restauratie/ Specialist digitaal behoud	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte	
12		Archief niet in goede staat	Afstemmen met zorgdrager	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC/ZD	Relatiebeheer: zorgdrager	Verwijderen virus
13		Bestand virusvrij	Vindplaats registreren	Medewerker depotbeheer	Specialist B	Atelierruimte	Archiefbeheer: logistiek beheer	
14			Bewerken archief				Archiefbeheer: atelierruimte	(Archief in goede, geordende, toegankelijke staat) Pre-ingest, bewerken tot SIP
14a			- bewerken tot SIP	Specialist digitaal behoud	Specialist A / B		Archiefbeheer: atelierruimte	
14b			- intellectueel beheer	Specialist metadatering	Specialist A / B		Archiefbeheersy steem: collectiebeheer	-extra metadata
14c			- fysiek beheer (converteren)	Specialist digitaal behoud / specialist restauratie	Specialist A / B		Archiefbeheer: atelierruimte	-converteren naar standaardformaat
15		Aanwinst voldoet	Opstellen	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC	Relatiebeheer:	-Juridische status

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component / Document	Toelichting
		aan eisen	conceptakte van schenking/ bewaargeving				contractbeheer	-Openbaarheid -Gebruik door ZD
16		Conceptakte akkoord	Tekenen van akte van schenking/ bewaargeving	Zorgdrager / Archivaris NA/RHC	Archivaris	RHC/ZD	Akte van schenking/bewaargeving Relatiebeheer: contractbeheer	Archief overgedragen conform eisen
17			Registreren in beheersysteem	Specialist acquisitie	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	
18	Afronding		Overgedragen archief - cf. basiseisen: -> 19 - cf. eisen g.t.g.staat: ->20	Specialist acquisitie	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: collectiebeheer	
19		Archief voldoet alleen basiseis	Start fase bewerken archieven (2.3.2. en 2.3.3)					
20		Archief voldoet aan alle eisen	Start fase ontvangst archieven (2.3.1)					

^{*} ZD = zorgdrager, NA/RHC = Nationaal Archief of Regionaal Historisch Centrum, ABP = archiefbewerkingsplan

Proces 2.2.1.4. Verwerven collecties en losse aanwinsten

Toelichting: betreft de verwerving van collecties en zogenaamde losse aanwinsten van particuliere herkomst door schenking of door bewaargeving. In principe gelden dezelfde voorwaarden als voor opname van particuliere archieven (zie 2.2.1.3).

Procesbeheerder: specialist Acquisitie

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component /Document	Toelichting
1a	Voorbereiding	ZD neemt contact op met RHC*	Mogelijke aanwinst registeren	Specialist acquisitie	Specialist A	ZD	Archiefbeheer: Collectiebeheer	
1b		Mogelijke aanwinst geregistreerd	Toetsen van het collectie aan criteria particuliere acquisitie	Specialist acquisitie	Specialist A	ZD	Ondersteuning: document management	A.d.h.v. acquisitieprofiel
2		Collectie voldoet aan profiel	Bekijken collectie op locatie	Specialist acquisitie	Specialist A	ZD	Relatiebeheer: zorgdrager	-Identificatie collectie -Check digitale staat (format, metadata)
3		Resultaat locatieonderzoek	Beoordelen locatieonderzoek	Archivaris NA/RHC	Archivaris	RHC	Relatiebeheer: zorgdrager	Principebesluit al/niet opname en voorwaarden
4	Uitvoering	Besluit positief	Bespreken voorwaarden opname in bewaarplaats met ZD	Specialist acquisitie	Specialist A	ZD	Relatiebeheer: zorgdrager	Voorwaarden voor opname: -fysiek aanwezig -metadata zijn in orde -juridische overdracht
5			Opstellen ABP*	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC	ABP Relatiebeheer: contractbeheer	Wat moet er gebeuren voor de overdracht en wie doet wat
6			Tekenen ABP	Archivaris NA/RHC	Archivaris		Getekende ABP Relatiebeheer: contractbeheer	
7			Aanwinst registreren	Specialist acquisitie	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	
8		ABP	ZD adviseren en	Specialist acquisitie	Specialist A	ZD	Advies	In orde maken

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component /Document	Toelichting
			instrueren					bestanden en metadata door ZD
9		Testbestand	Controleren toegankelijke staat Ja: -> 10 Nee: -> 8	Specialist restauratie/ Specialist digitaal behoud	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte	
10		Voorbewerking ZD gereed	Begeleiden bij transport door ZD	Specialist acquisitie	Specialist A		Archiefbeheer: atelierruimte	(Collectie in atelierruimte) Digitaal via FTP- server/ drager
11		Bestand aanwezig in atelierruimte	Controleren goede staat (virus) Ja: -> 13 Nee: -> 12	Specialist restauratie/ Specialist digitaal behoud	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	
12		Collectie niet goede staat	Afstemmen met ZD	Specialist acquisitie	Specialist A	ZD	Archiefbeheer: collectiebeheer	Verwijderen virus
13		Bestand virusvrij	Vindplaats registreren	Medewerker depotbeheer	Specialist B		Archiefbeheer: logistiek beheer	
14			Bewerken collectie			Atelierruimte	Archiefbeheer: atelierruimte	Collectie in goede, geordende, toegankelijke staat in atelierruimte
14a			- bewerken tot SIP	Specialist digitaal behoud	Specialist A		Archiefbeheer: atelierruimte	
14b			- intellectueel beheer	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	-extra metadata
14c			- fysiek beheer (converteren)	Specialist digitaal behoud / specialist restauratie	Specialist A		Archiefbeheer: atelierruimte	-converteren naar standaardformaat
15		Aanwinst voldoet aan eisen	Opstellen conceptakte van schenking/ bewaargeving	Specialist acquisitie	Specialist A		Conceptakte Relatiebeheer: contractbeheer	-Juridische status -Openbaarheid -Gebruik door ZD
16		Conceptakte	Tekenen van akte van	Zorgdrager /		RHC/ZD	Getekende akte van	Collectie

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component /Document	Toelichting
		akkoord	schenking/ bewaargeving	Archivaris NA/RHC	Archivaris		schenking/ bewaargeving Relatiebeheer: contractbeheer	overgedragen conform eisen
17			Registreren in beheersysteem	Specialist acquisitie	Specialist A		Registratie in archiefbeheer: collectiebeheer	
18	Afronding		Overgedragen archief - cf. basiseisen: -> 19 - cf. eisen g.t.g.staat: - >20	Specialist acquisitie	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: collectiebeheer	
19		Archief voldoet alleen basiseis	Start proces bewerken archieven (2.3.2 en 2.3.3)					
20		Archief voldoet aan alle eisen	Start proces ontvangst archieven (2.3.1)					
21		Verwerving afgerond	Vastleggen verwerving	Specialist acquisitie	Specialist A			

^{*}ZD = zorgdrager, NA/RHC = Nationaal Archief of Regionaal Historisch Centrum, ABP = archiefbewerkingsplan

Proces 2.2.1.5. Aankoop collecties en losse aanwinsten

Toelichting: betreft de verwerving van collecties en zogenaamde losse aanwinsten van particuliere herkomst door aankoop.

Procesbeheerder: specialist Acquisitie

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
1a	Voorbereiding	Eigenaar neemt contact op met RHC* of RHC komt collectie op het spoor	Mogelijke aanwinst registeren	Specialist acquisitie	Specialist A	RHC	Archiefbeheer: Collectiebeheer	
1b		Mogelijke aanwinst geregistreerd	Toetsen van het collectie aan criteria particuliere acquisitie	Specialist acquisitie	Specialist A	Bij verkoper	Relatiebeheer: zorgdrager	A.d.h.v. acquisitieprofiel
2		Collectie voldoet aan profiel	Bekijken collectie op locatie	Specialist acquisitie	Specialist A		Relatiebeheer: zorgdrager	-Identificatie collectie -Check digitale staat (format, metadata)
3		Resultaat locatieonderzoek	Beoordelen locatieonderzoek, prijs en voorwaarden verkoper	Archivaris NA/RHC	Archivaris	RHC	Relatiebeheer: zorgdrager	Principebesluit al/niet aankoop en financiële voorwaarden NA/RHC
4	Uitvoering	Positief principebesluit aankoop	Bespreken prijs, voorwaarden aankoop en opname in bewaarplaats met ZD	Archivaris NA/RHC	Archivaris		Afgestemde prijs en voorwaarden voor opname Relatiebeheer: contractbeheer	Voorwaarden voor opname: -fysiek aanwezig -metadata zijn in orde -juridische overdracht
5			Opstellen concept koopakte en ABP* (alleen bij collecties)	Specialist acquisitie/verkoper	Specialist A		Concept-koopakte en ABP Relatiebeheer: contractbeheer	Wat moet er gebeuren voor de overdracht en wie doet wat
6			Tekenen voorlopige koopakte en ABP (alleen collecties)	Archivaris NA/RHC	Archivaris		Getekende voorlopige koopakte en	

Stap 7	Fase	Trigger	Processtap Aanwinst registreren	Actor Specialist acquisitie	Rol Specialist A	Locatie	Informatie- component/ document getekend ABP Relatiebeheer: contractbeheer Archiefbeheer: collectiebeheer	Toelichting
8		Voorlopige koopakte en ABP	Verkoper adviseren en instrueren	Specialist acquisitie	Specialist A	bij verkoper	Relatiebeheer: zorgdrager	In orde maken bestanden en metadata door verkoper
9		Testbestand archief in atelierruimte	Controleren toegankelijke staat Ja: -> 10 Nee: -> 8	Specialist restauratie/ digitaal behoud	Specialist A	Atelierruimte	Collectiebeheer: atelierruimte	
10		Voorbewerking verkoper gereed	Begeleiden bij transport door verkoper	Specialist acquisitie	Specialist A	Transport	Collectiebeheer: atelierruimte	(Bestand in atelierruimte) Digitaal via FTP-server/drager
11		Bestand aanwezig in atelierruimte	Controleren goede staat (virus) Ja: -> 13 Nee: -> 12	Specialist restauratie/ digitaal behoud	Specialist A	Atelierruimte	Collectiebeheer: atelierruimte	
12		Collectie niet goede staat	Afstemmen met Verkoper	Specialist acquisitie	Specialist A		Relatiebeheer: zorgdrager	Verwijderen virus
13		Bestand virusvrij	Vindplaats registreren	Medewerker depotbeheer	Specialist B		Archiefbeheer:: logistiek beheer	
14			Bewerken collectie	zie a t/m c	zie a t/m c		Collectiebeheer: atelierruimte	Collectie in goede, geordende, toegankelijke staat in atelierruimte Pre-ingest, bewerken tot SIP
14a			- bewerken tot SIP	Specialist digitaal behoud	Specialist A		Archiefbeheer: atelierruimte	
14b			- intellectueel beheer	Specialist	Specialist A		Archiefbeheer	-extra metadata

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
				metadatering			collectiebeheer	
14c			- fysiek beheer	Specialist digitaal	Specialist A		Archiefbeheer:	-converteren naar
			(converteren)	behoud			atelierruimte	standaardformaat
15		Aanwinst voldoet aan eisen	Opstellen concept definitieve koopakte	Specialist acquisitie/verkoper	Specialist A		Relatiebeheer: contractbeheer	-Juridische status -Openbaarheid
16		Conceptakte akkoord	Tekenen van definitieve koopakte	Verkoper Archivaris NA/RHC	Archivaris		Akte van aankoop Relatiebeheer: contractbeheer	Aanwinst/collectie overgedragen conform eisen
17	Afronding		Aankoop registreren	Specialist acquisitie	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	
18			Overgedragen archief - cf. basiseisen: -> 19 - cf. eisen g.t.g.staat: - >20	Specialist acquisitie	Specialist A	Atelierruimte	Archiefbeheer: collectiebeheer, atelierruimte	
19		Archief voldoet alleen basiseis	Start fase bewerken archieven (2.3.2 en 2.3.3)					
20		Archief voldoet aan alle eisen	Start fase ontvangst archieven (2.3.1)					

^{*}ZD = zorgdrager, NA/RHC = Nationaal Archief of Regionaal Historisch Centrum, ABP = archiefbewerkingsplan

Proces 2.2.2.2. Overdragen beheer archieven of collecties

Toelichting: Voor het overdragen van archieven of collecties, of stukken daaruit, kunnen verschillende redenen zijn. Soms worden bij het bewerken of herbewerken van archieven stukken aangetroffen die volgens het herkomstbeginsel niet in het bestand thuis horen en daarom worden aangeboden aan de archiefbewaarplaats waar deze eigenlijk horen te berusten. Ook wanneer de werkingssfeer of het takenpakket van een overheidsorgaan kan reden zijn voor het overdragen van archieven naar een andere archiefbewaarplaats. Een voorbeeld hiervan vormt de wijziging van de provinciegrens, waardoor archieven betreffende de gemeenten die overgaan naar een andere provincie meeverhuizen van de rijksarchiefbewaarplaats uit de oude naar die in de nieuwe provincie. Daarnaast komt het voor dat bij de particuliere archieven of collecties de overeenkomst van bewaargeving wordt beëindigd, hetzij op initiatief van de eigenaar hetzij van de beheerder van de archiefbewaarplaats. In beide gevallen zullen de stukken aan de eigenaar worden teruggeven. Eventueel kan in overleg met de eigenaar worden gezocht naar een andere passende archiefbewaarplaats of erfgoed beherende instelling.

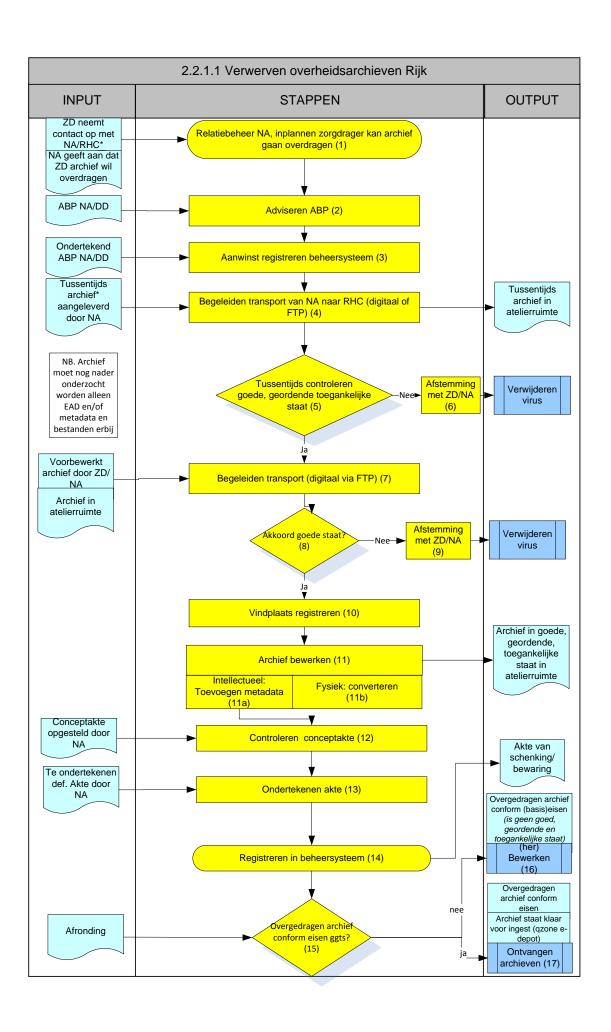
In het eerste geval ligt het initiatief voor de overdracht altijd bij de beherende instelling (zie variant a). In het tweede en derde geval kan het initiatief ook uitgaan van de beheerder van de beoogde archiefbewaarplaats (variant b) c.q. de eigenaar van het betreffende particuliere archief (variant c). Onderstaande procesbeschrijving voorziet in elk van deze varianten.

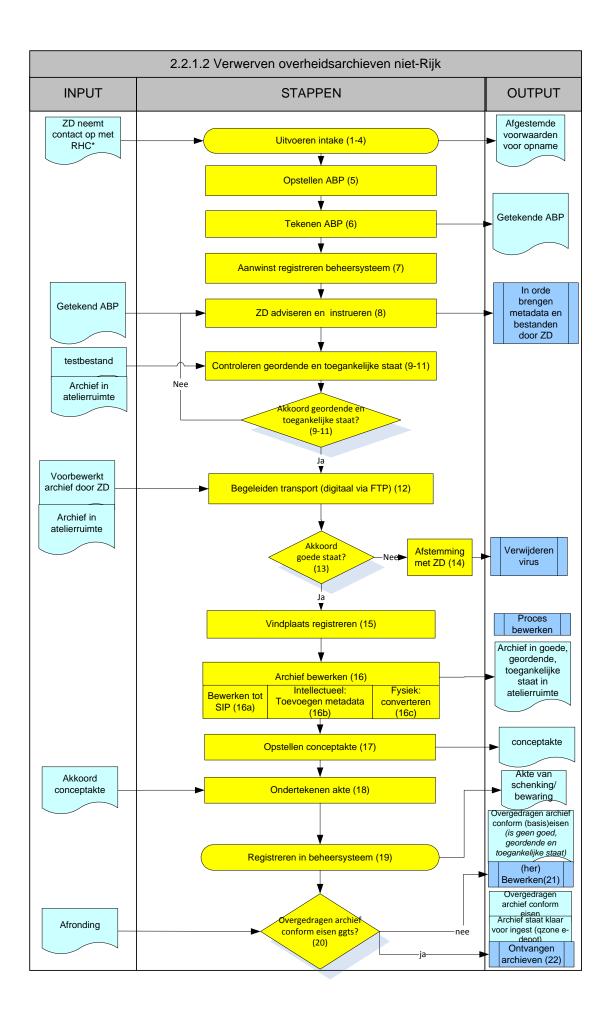
Procesbeheerder: specialist Relatiebeheer (bij overheidsarchieven) of specialist Acquisitie (bij particuliere archieven en collecties)

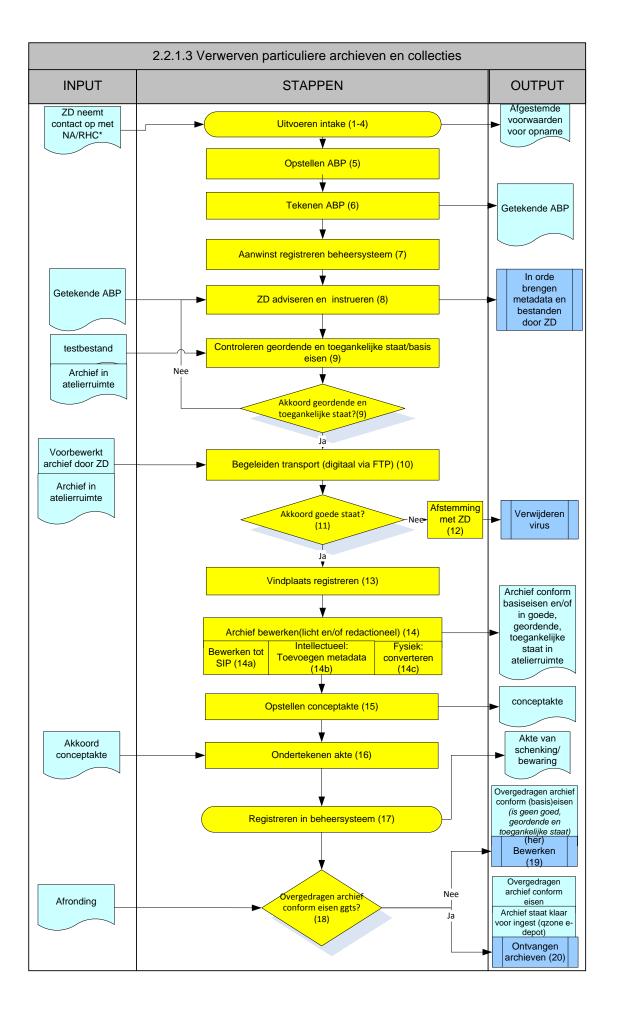
Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
1	Voorbereiding	a. Intern voorstel tot overdracht aan andere beheerder; b. Extern verzoek van beheerder andere archiefbewa arplaats; c. Opzegging overeenkom st van inbewaargev ing door eigenaar	Bij a: opstellen verzoek tot overdracht aan beheerder beoogde archiefbewaarplaats Bij in bewaring gegeven particuliere archieven wordt eerst instemming van de eigenaar gevraagd. Bij b of c > 3	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A	RHC	Concept verzoek Ondersteuning: document management	

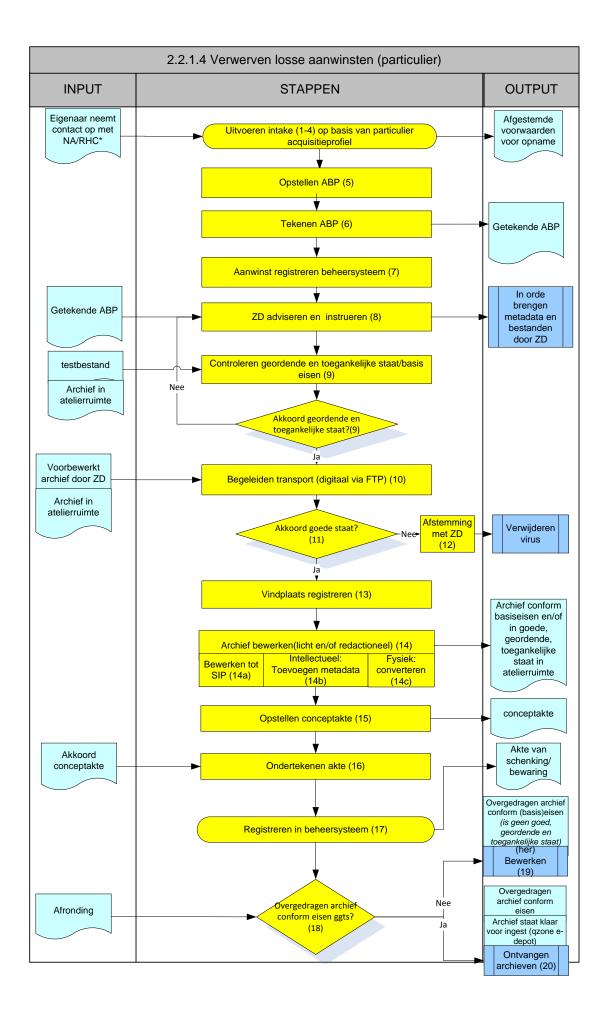
Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
2			Ondertekenen verzoek tot overdracht beheer	Archivaris	Archivaris		Definitief verzoek Ondersteuning: document management	
		Verzoek tot overdracht beheer van RHC	Instemmen met verzoek	Beheerder beoogde archiefbewaarplaats				
3			Bij b of c: registreren verzoek of opzegging overeenkomst	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Ingekomen verzoek of opzegging overeenkomst Ondersteuning: document management Relatiebeheer: zorgdrager	
4			Toetsen verzoek op volledigheid en motivering Bij negatief oordeel: verzoek retourneren met verzoek om aanvullende informatie.	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Oordeel Ondersteuning: document management Relatiebeheer: zorgdrager	
5	Uitvoering		Opstellen besluit tot overdracht beheer (b) of besluit tot beëindiging inbewaargeving (c)	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Concept-besluit	
6			Ondertekenen besluit	Archivaris	Archivaris		Getekend besluit	
		Verzoek gehonoreerd (a)	> proces 2.3.1.2: verwijderen					

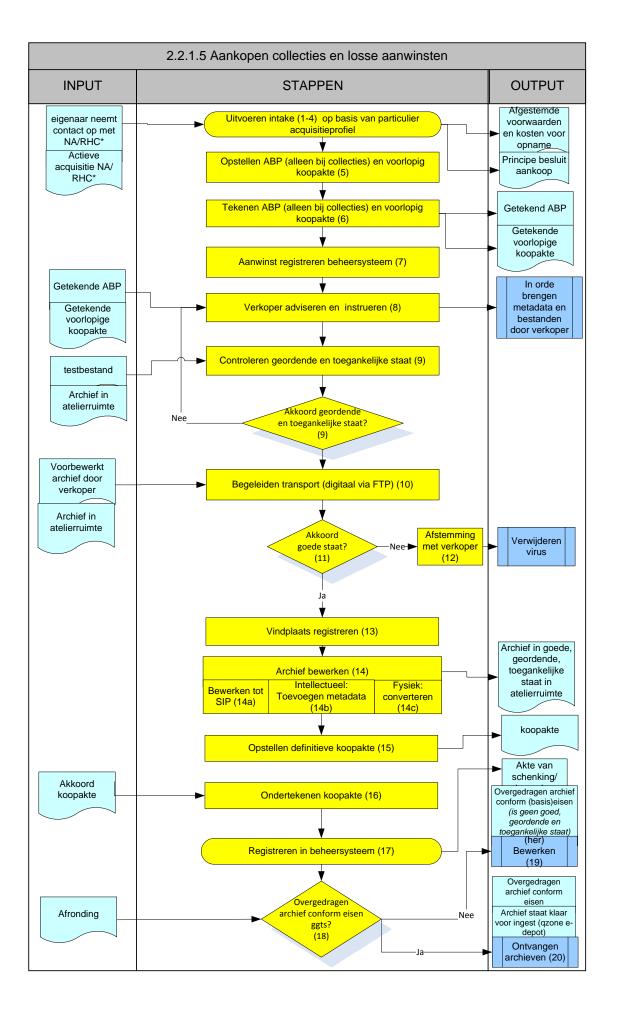
Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
		of Besluit vastgesteld (b en c)	objecten uit depot					
7		Stukken overgedragen aan beheerder nieuwe archiefbewaarpl aats (a en b) of eigenaar (c)	Opstellen verklaring van overdracht beheer (a en b) of beëindiging inbewaargeving (c)	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Concept verklaring	
8		Verklaring opgesteld	Tekenen verklaring van overdracht beheer (a en b) of beëindiging inbewaargeving (c)	Archivaris	Archivaris		Definitieve verklaring	
9		Verklaring getekend	Optioneel bij a en b (alleen bij overdracht meerdere archiefbestanden): informeren GS middels toezending afschrift verklaring	Archivaris	Archivaris		Afschrift verklaring	
10	Afronding	Afschriften verklaring verzonden	Archiveren verzoek, besluit, afgiftebewijs en verklaring	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Archivering vervreemding	

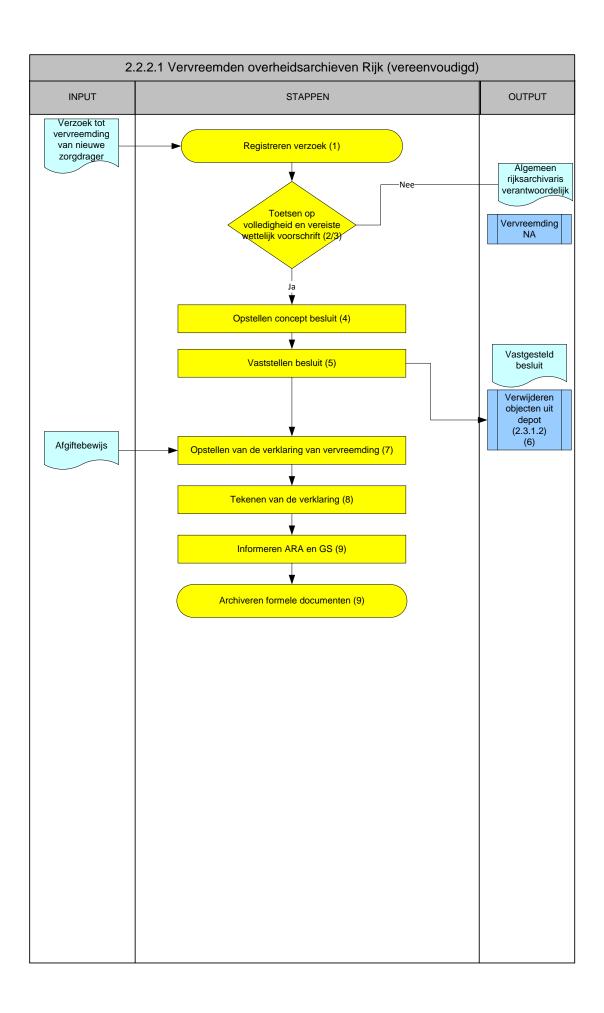

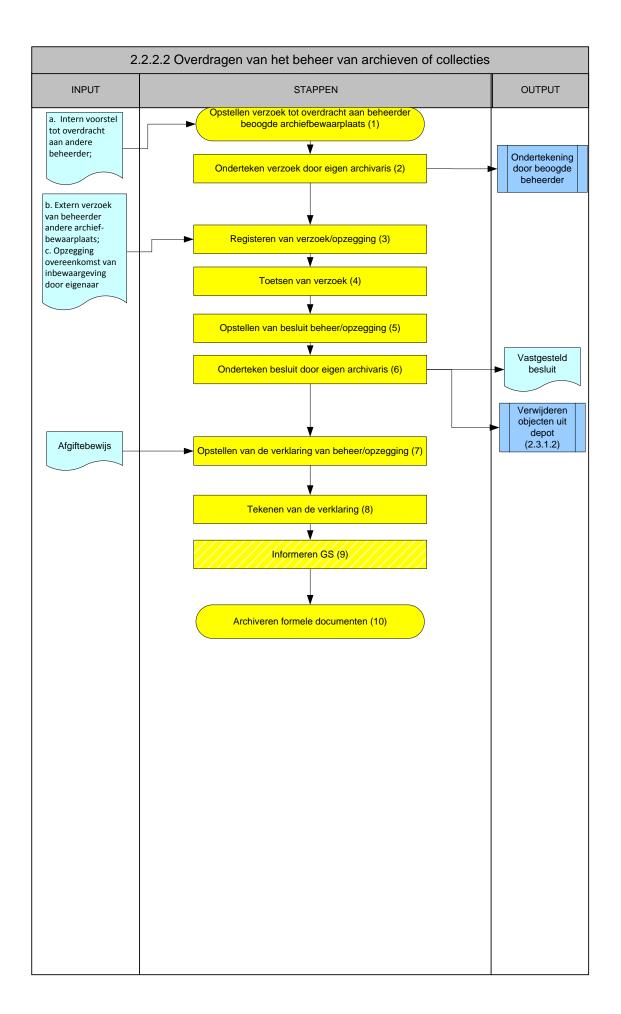

Proces 2.3.1.1. Opnemen objecten in depot

Toelichting: Het gaat hier om de feitelijke opname van archieven en collecties (zowel analoog als digitaal) in een bewaardepot c.q. e-depot. Dit proces volgt op de processen van verwerven en eventueel bewerken van metadata. Archieven en collecties die in een bewaardepot of e-depot worden opgenomen, moeten voldoen aan de eisen van goede, geordende en toegankelijke staat. Omdat in het verleden ook (papieren) archieven zijn opgenomen, die niet in een goede, geordende en toegankelijke staat verkeren, kan hier soms van worden afgeweken.

Er wordt vanuit gegaan dat RHC's gaan werken met EAD als basis voor het metadateren van analoge en digitale archieven.

Procesbeheerder: medewerker Depotbeheer

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
	Voorbereiding		Zie processen 2.2.1 (verwerven) en 2.3.2 (beheren metadata)			Atelierruimte		
1	Uitvoering	Archief/collectie in goede, geordende en toegankelijke staat Bij digitaal archief/collectie: SIP beschikbaar	Bij analoge objecten: bewaarlocatie in depot selecteren Bij digitale objecten -> 5	Medewerker depotbeheer	Specialist B		Archiefbeheer: logistiek beheer	
2			Optioneel: bergingsmiddelen in depot inrichten	Medewerker depotbeheer	Specialist B	Bewaardepot		
3			Plaatsen objecten in depot	Medewerker depotbeheer	Specialist B	Bewaardepot		
4			Invoeren of aanpassen beheergegevens vindplaats	Medewerker depotbeheer	Specialist B		Digitaal: Archiefbeheer: logistiek beheer Bij analoge objecten: nieuwe versie stellinglijst in depot	

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
5			Bij digitale objecten: Invoeren beheergegevens	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer / logistiek beheer	Mede op basis van de SIP
6			Opnemen objecten in e- depot (start ingest)	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: DDB	Geautomatiseerd
7			Genereren van metadata in EAD	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer/lo gistiek beheer	Geautomatiseerd
8			Optioneel: genereren van afgeleiden van de objecten (gebruikersexemplaren)	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: afgeleiden	Geautomatiseerd
9			Registreren 'ingest voltooid'	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer/DDB	Geautomatiseerd
10	Afronding	Archief/collectie opgenomen in bewaardepot en (bij digitaal archief) EAD beschikbaar	 Proces 2.3.5: publiceren Bij hybride of samen te voegen archief: proces 2.3.2: beheren metadata 					

DDB = duurzame digitale bewaarplaats

Proces 2.3.1.2. Verwijderen objecten uit depot

Toelichting: Onderstaand proces heeft betrekking op zowel analoge als digitale objecten. Er wordt vanuit gegaan dat eventuele afgeleiden eveneens worden verwijderd en niet achterblijven.

Procesbeheerder: specialist Relatiebeheer (bij vervreemden) of specialist Acquisitie (bij overdragen beheer)

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/	Toelichting
							documenten	
	Voorbereiding	Verzoek tot overdracht beheer en/of zorg van objecten	> proces 2.2.2.1: vervreemden > proces 2.2.2.2: overdragen beheer			Bewaardepot	Besluit tot vervreemding of over dracht beheer Relatiebeheer: contractbeheer	
1	Uitvoering	Besluit tot vervreemding of overdracht beheer	Aankondigen overdracht c.q. vervreemding	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Aankondiging; studiezaal en op website	Tenminste twee maanden voor de feitelijke overdracht
2			Verzamelen en verzendklaar maken metadata van de over te dragen stukken	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen, logistiek beheer	Incl. alle gegevens over eventuele openbaarheids- beperkingen en slechte materiële staat
3			Optioneel: verzamelen en verzendklaar maken afgeleiden van de over te dragen stukken	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer: afgeleiden	
4			Lichten en verzendklaar maken van de over te dragen stukken	Medewerker depotbeheer	Specialist B	Expeditie	Archiefbeheer: logistiek beheer	
5			Overdragen van de stukken met bijbehorende metadata en afgeleiden	Specialist relatiebeheer	Specialist A		Afgiftebewijs; Archiefbeheer: logistiek beheer	

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
			Transporteren van de stukken met bijbehorende metadata en afgeleiden en opnemen in de nieuwe bewaarlocatie	Beheerder nieuwe bewaarlocatie	Ketenpartner	Nieuwe bewaarplaats locatie		Het is gebruikelijk dat de ontvangende partij het transport verzorgt. Bij vervreemding naar wettelijk voorschrift worden voor de voorbereiding van de overdracht geen kosten in rekening worden gebracht; bij andere vormen van overdracht is dit afhankelijk van de situatie.
6			Verwijderen metadata van de overgedragen stukken > proces 2.3.2.1 wijzigen metadata > proces 2.3.5.1 publiceren metadata	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer, collectiebeheer	Toegangen c.q. beschrijvingen in toegangen verwijderen, archievenoverzicht aanpassen
7			Verwijderen aankondiging overdracht c.q. vervreemding	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Aankondiging; studiezaal en op website	
8	Afronding	Objecten verwijderd en overgedragen	Archiveren overdracht en verwijdering	Specialist relatiebeheer / specialist acquisitie	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer Relatiebeheer: contract	
9			> vervolg proces 2.2.2.1 vervreemden > vervolg proces 2.2.2.2 overdragen beheer					

Proces 2.3.2.1. Toekennen of wijzigen metadata

Toelichting: Betreft het toekennen van nieuwe metadata of wijzigen van bestaande metadata waarbij het noodzakelijk is om de te beschrijven objecten uit het bewaardepot te nemen en ten behoeve van de bewerking tijdelijk in de atelierruimte te plaatsen. Bij kleine mutaties, bijvoorbeeld naar aanleiding van foutmeldingen van bezoekers, zal dit niet altijd noodzakelijk zijn en ontbreekt ook de noodzaak van een bewerkingsplan.

Procesbeheerder: specialist Metadatering

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ Document	Toelichting
1	Voorbereiding	Eerder in depot opgenomen archief of collectie voldoet op onderdelen niet aan de normen voor goede, geordende en toegankelijke staat	Opstellen bewerkingsplan intellectueel beheer	Specialist metadatering	Specialist A	Bewaardepot	Bewerkingsplan concept	Benoemen (aard en niveau) en plannen te verrichten werkzaamheden
2			Vaststellen bewerkingsplan	Specialist metadatering	Specialist A		Bewerkingsplan definitief	
3	Uitvoering		(Her)inrichten toegang	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem: collectiebeheer ¹⁸	Toekennen rechten; evt. conversie toegang zorgdrager
4			Leveren objecten uit depot	Medewerker depotbeheer ¹⁹	Specialist B ²⁰	Atelierruimte	Beheersysteem: logistiek beheer	
5			Optie: schonen	Specialist metadatering	Specialist A/B			Niveau actor afhankelijk van de complexiteit van de bewerking
6			Optie: ordenen	Specialist metadatering	Specialist A/B			

Bij collecties betreft het de component Nadere beschrijvingen.

Bij kleinere bestanden zal de specialist metadatering dit zelf doen.

Voor digitale bestanden is een specialist A voorlopig wenselijk.

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ Document	Toelichting
7			Optie: inhoud en structuur beschrijven	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem-collectiebeheer / Toegang met gerubriceerde beschrijvingen	
8			Optie: context beschrijven	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem: collectiebeheer/ Inleiding met beschrijving context	
9			Optie: (voorlopig) vastleggen beperkingen openbaarheid	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem: collectiebeheer / Conceptlijst niet- openbare stukken	
10			Optie: (voorlopig) selecteren voor vernietiging	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem: collectiebeheer / Conceptlijst te vernietigen stukken	
11			Opstellen concepttoegang plus conceptlijsten niet- openbare en te vernietigen stukken conform bewerkingsplan	Specialist metadatering	Specialist A		Beheersysteem: collectiebeheer / Concept toegang met inleiding, plus lijsten met niet- openbare en te vernietigen stukken	
12			Vaststellen conceptlijsten niet-openbare en te vernietigen stukken	Archivaris	Archivaris		Relatiebeheer: contractbeheer/ Besluit beperking openbaarheid; Besluit tot vernietiging	
			Optie: vervolgproces 2.3.3.1 Conserveren					
13			Optie: verwerken aanpassing beschrijvingen	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem: collectiebeheer	N.a.v. proces conserveren

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ Document	Toelichting
14			Optie: verwijderen metadata vernietigde stukken	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem: collectiebeheer	N.a.v. proces conserveren
15			Opmaken definitieve toegang	Specialist metadatering	Specialist A/B		Beheersysteem: collectiebeheer / Toegang voor publicatie	Bij papieren archief inclusief het 'fysiek maken' van de toegang (koppelen logische en fysieke beschrijvingen)
16			Vaststellen eindproduct conform bewerkingsplan	Specialist Metadatering	Specialist A/B		Archief/collectie in goede, geordende en toegankelijke staat	
17	Afronding		Archiveren formele documenten (besluit openbaarheid, besluit vernietiging, vernietigingscertificaat, evt. oude toegang)	Specialist metadatering	Specialist A/B		Relatiebeheer: contractbeheer	Evt. concordans toevoegen in nieuwe toegang
18			Vervolgproces 2.3.1.1. Opnemen objecten in depot			Bewaardepot		
19			Vervolgproces 2.3.5.1. Publiceren metadata (raadpleegversie)					

Proces 2.3.3.1. Conserveren van objecten

Toelichting: Betreft uitsluitend analoge objecten.

Procesbeheerder: specialist Conservering

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Document	Toelichting
			Optie: voorafgaand proces 2.3.2.1 (toekennen of wijzigen metadata). Starten bij stap 4					
1	Voorbereiding	Toegang	Opstellen bewerkingsplan fysiek beheer	Specialist conservering	Specialist A		Concept bewerkingsplan fysiek beheer	Benoemen (aard en niveau) te verrichten werkzaamheden
2			Vaststellen bewerkingsplan fysiek beheer	Specialist conservering	Specialist A		Definitief bewerkingsplan fysiek beheer	Toewijzing specialist conservering en planning werkzaamheden
3	Uitvoering	Bewerkingsplan	Optioneel (alleen bij herbewerken): aanvragen objecten uit bewaardepot	(Ondersteunend) medewerker conservering	Specialist B/C	Atelierruimte	Beheersysteem – logistiek beheer	
4			Lichten objecten	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
5			Bewerken archief					
5a			Optie: herordenen	(Ondersteunend) medewerker conservering	Specialist B/C			
5b			Optie: materieel verzorgen	(Ondersteunend) medewerker conservering	Specialist B/C			
5c			Optie: verpakken en	(Ondersteunend)	Specialist B/C			

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Document	Toelichting
			etiketteren	medewerker				
				conservering				
5d			Optie: lijst van te	Medewerker	Specialist B		Conceptlijst van	
			vernietigen stukken	conservering			te vernietigen	
			_	_			stukken	
5e		Lijst van te	Optie: Goedkeuren	Specialist	Specialist A		Lijst van te	
		vernietigen	lijst van te vernietigen	metadatering			vernietigen	
		stukken	stukken				stukken	
5f		Lijst van te	Optie: afvoeren te	(Ondersteunend)	Specialist B/C			
		vernietigen	vernietigen stukken	medewerker				
		stukken	_	conservering				
5g			Vernietigen	Extern bedrijf			Certificaat van	
							vernietiging	
5h			Optie:	Medewerker	Specialist B		Schaderapport	
			schaderegistratie	conservering				
5i		Schaderapport	Optie: vervolgproces					
			2.3.3.2 (restaureren)					
6			Registreren materiële	Specialist	Specialist B		Beheersysteem	Registreren van
			staat objecten en	conservering			logistiek	niet raadpleegbare
			verpakkingsstaat				beheer	stukken en staat
								van verpakking
7	Afronden		Vaststellen	Specialist	Specialist A			
			eindproduct (conform	conservering				
			bewerkingsplan)					
13			Terugplaatsen	Ondersteunend	Specialist C	Bewaardepot		
			gerestaureerde	medewerker				
			objecten	logistiek				
14			Afboeken	Ondersteunend	Specialist C		Archiefbeheer:	
			teruggeplaatste	medewerker			logistiek beheer	
			stukken als retour	logistiek				
			depot					
8			Archiveren formele	Specialist	Specialist A			
			documenten	conservering				
			(schaderapport,					
			certificaat van					

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Document	Toelichting
			vernietiging)					
			Optie: vervolgproces					
			2.3.2.1 (toekennen of					
			wijzigen metadata)					
			Vervolgproces 2.3.1.1			Bewaardepot		
			(opnemen objecten in					
			depot)					

Proces 2.2.3.2. Restaureren van afzonderlijke objecten

Toelichting:

- Onder de noemer restauratie kan een veelheid aan werkzaamheden worden verstaan, waarvan de belangrijkste zijn: ontzuren, reinigen, doubleren, aanvezelen, charter/zegelrestauratie. In de onderstaande procesbeschrijving wordt echter geen onderscheid naar soort restauratiewerkzaamheden gemaakt. Het gaat hier om de restauratie van analoge objecten. Er wordt vanuit gegaan dat het preserveren van digitale objecten een geheel andere insteek heeft.
- Ook de trigger voor restauratie kan verschillend zijn, namelijk naar aanleiding van schaderapportage, op (intern) klantverzoek, op projectbasis (waarbij de financiering door derden een optie is).
- Restauratie kan gebeuren door een interne specialist restauratie, of door een extern restauratieatelier (hier niet beschreven)

Procesbeheerder: specialist Restauratie

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
1	Voorbereiding	Schaderapport (bewerkingsplan fysiek beheer)	Opstellen bewerkingsplan restauratie	Specialist restauratie	Specialist A		Concept bewerkingsplan	Zie (o.a.) proces fysiek beheer, stap 7; benoemen (aard en niveau te verrichten werkzaamheden)
2			Vaststellen bewerkingsplan	Specialist restauratie	Specialist A		Definitief bewerkingsplan	Toewijzing specialist restauratie en planning werkzaamheden
3	Uitvoering	Bewerkingsplan restauratie	Aanvragen objecten	Specialist restauratie	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer	Logistiek proces (bij fysieke objecten = aanvragen, lichten, inboeken)
4			Lichten objecten	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
5			Restaureren	Specialist / medewerker restauratie	Specialist A / B	Atelierruimte		
6			Registreren restauratie	Specialist / medewerker restauratie	Specialist A / B		Archiefbeheer: collectiebeheer Restauratiekaart/	Aanname dat gerestaureerde objecten geordend en genummerd

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
							Event history	zijn
7			Vaststellen eindproduct conform bewerkingsplan	Specialist restauratie	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer Restauratiekaart/ Event history	
8	Afronding		Terugplaatsen gerestaureerde objecten	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
9			Afboeken teruggeplaatste stukken als retour depot	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		Archiefbeheer: logistiek beheer	
10			Opheffen blokkering raadpleegbaarheid	Specialist restauratie	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer, collectiebeheer	
11			Archiveren restauratie	Specialist restauratie	Specialist A			

Proces 2.3.3.3. Restaureren van reeksen objecten op projectbasis

Toelichting: Betreft restauratie die is gefinancierd met gelden van derden, n.a.v. toekenning projectgelden (externe ondersteuning), en uitgevoerd door een extern restauratieatelier. Een voorbeeld is het Metamorfoseproject. Het gaat hier om analoge archieven.

Procesbeheerder: specialist Restauratie

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
1	Voorbereiding	Externe ondersteuning	Opstellen projectplan met begroting	Specialist restauratie	Specialist A		Concept projectplan met begroting en offertes	Benoemen (aard en niveau te verrichten werkzaamheden); aanvragen offertes
2			Vaststellen projectplan	Hoofd beheer	Functie- beheerder		Definitief projectplan met begroting	Toewijzing van coördinatie aan specialist restauratie/preservati on en planning van werkzaamheden
3			Aanbesteden project	Hoofd beheer	Hoofd		Relatiebeheer: contractbeheer/ Ondertekende offerte	
4	Uitvoering		Publiek informeren niet- raadpleegbaarheid objecten	Specialist dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer Studiezaal en website	
5		Aanbesteed project	Aanvragen objecten	Specialist / medewerker restauratie	Specialist A / B		Archiefbeheer: logistiek beheer/ Aanvraagbriefjes met ordernummer/ orderbon	Eventuele voorbereidende werkzaamheden bij metadatering of in de materiële voorbereiding die voorafgaand aan het restaureren moeten

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
								plaatsvinden, zijn hier buiten beschouwing gelaten.
6			Lichten objecten	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		Orderbonnen van de aanvragen van één project kunnen in één actie worden gegenereerd.
7			Verzamelen en verzendklaar maken van objecten met orderbon ten behoeve van extern restauratieatelier	Specialist / medewerker restauratie	Specialist A / B	Atelierruimte	Archiefbeheer: logistiek beheer/ Lijst met ordernummers van de te restaureren stukken (in combinatie met betreffende toegan gen en inv.nrs.) (metadata)	
8			Transport van objecten en metadata	Extern restauratieatelier	Ketenpartner			
9			Restaureren	Extern restauratieatelier	Ketenpartner	Extern restauratie- atelier		De opeenvolgende werkzaamheden die zijn gemoeid met het restaureren en de bijbehorende controlewerkzaam- heden bij het externe restauratieatelier zijn hier niet verder uitgewerkt
10			Retourtransport van objecten en	Extern restauratieatelier	Ketenpartner			

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
			metadata					
11		Ontvangen gerestaureerde objecten (na transport retour)	Afboeken uitlening aan extern restauratieatelier	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		Archiefbeheer: logistiek beheer	
12			Controleren, goedkeuren en registreren gerestaureerde objecten	Specialist / medewerker restauratie	Specialist A / B	Atelierruimte	Restauratiekaart/ Event history	Bij afgekeurde restauratie nieuwe opdracht / order aanmaken
13		Goedgekeurde restauratie	Vaststellen eindproduct (conform projectplan)	Specialist restauratie	Specialist A		Relatiebeheer: contractbeheer	
14	Afronding		Terugplaatsen gerestaureerde objecten	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
15			Afboeken teruggeplaatste stukken als retour depot	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		Archiefbeheer: logistiek beheer	
16			Opheffen blokkering raadpleegbaarheid	Functioneel beheerder Archiefbeheer	Specialist A/B		Archiefbeheer: collectiebeheer	
17			Afrekenen kosten extern restauratieatelier	Hoofd beheer	Functie- beheerder		Relatiebeheer:	
18			Bij externe verantwoording: opstellen projectverslag met projectrekening	Hoofd beheer	Functie- beheerder		Projectverslag met projectrekening	

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie-	Toelichting
							component/	
							document	
19			Archiveren	Specialist	Specialist A		Relatiebeheer:	
			restauratieproject	restauratie			contractbeheer	

Proces 2.3.4.1. Digitaliseren afzonderlijke objecten op klantverzoek

Toelichting: Betreft het digitaliseren van afzonderlijke archief- of collectiestukken naar aanleiding van een verzoek van een klant.

In onderstaande procesbeschrijving wordt uitgegaan van uitvoering door een extern scanbedrijf, waarbij steeds voor een vaste periode een batch wordt geformeerd met klantverzoeken die in een bepaalde periode zijn binnengekomen. Deze batch kan desgewenst worden aangevuld met eigen verzoeken vanuit de archiefdienst.

Onderstaande procesbeschrijving is gebaseerd op de procedure voor de Archiefbank zoals die bij het Stadsarchief Amsterdam en Het Utrechts Archief is ontwikkeld. Aan deze procedure ligt een vaste overeenkomst met een scanbedrijf ten grondslag, waarbij vooraf afspraken zijn gemaakt over de wijze van digitaliseren. Als gevolg daarvan beperkt de voorbereiding van het proces zich tot een toets van het verzoek aan de vooraf gestelde voorwaarden voor digitalisering. In deze procedure treedt de archiefdienst op als opdrachtgever voor het digitaliseren en vormt het (positief getoetste) verzoek van de klant slechts de aanleiding daartoe. Er is dus geen sprake van een bestelling met een exclusief product voor de klant die het verzoek indient. Stukken die niet openbaar zijn of geblokkeerd vanwege slechte materiële staat komen a priori niet in aanmerking voor scanverzoeken via de website.

Procesbeheerder: specialist Digitalisering

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie-	Toelichting
							component/	
1	Voorbereiding	Scanverzoek van een klant via website NA/RHC (Archiefbank)	Aanvragen originele stuk voor digitalisering	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		document Archiefbeheer: logistiek beheer/ Aanvraagbriefje met ordernummer / orderbon	Betreft aanvraag op naam van de scanleverancier (intern of extern); aanvraag krijgt automatisch de status van order.
2			Lichten originele stuk	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		Orderbonnen van de aanvragen uit een bepaalde periode (b.v. voorbije week) kunnen in één actie worden gegenereerd.
3		Origineel stuk met ordernummer	Toetsen van het verzoek aan criteria voor digitalisering op basis van het originele stuk. Bij negatief oordeel: order annuleren	Specialist digitalisering	Specialist A/B	Atelierruimte		Betreft toets op: Materiële staat, formaat, privacy gevoelige gegevens (WbP), auteursrecht.

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
4		Getoetst verzoek	Klant informeren	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Bericht aan klant	
5	Uitvoering	Digitaliseerbaa r stuk	Verzamelen van alle stukken met orderbon in een batch ten behoeve van de scanleverancier	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Archiefbeheer: orderbeheer/ Lijst met ordernummers van de te digitaliseren stukken (in combinatie met betreffende toegang- en inv.nrs.)	De verzameling aanvragen/orders wordt hierna aangeduid als batch (zending).
6		Batch met te digitaliseren stukken	Verzendklaar maken van de batch	Specialist digitalisering	Specialist A/B	Atelierruimte	Relatiebeheer: contractbeheer/ Instructie voor het scanbedrijf (indien afwijkend van standaard richtlijn)	
7		Uitleenbare batch	Overdragen van de batch aan scanleverancier	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Expeditie		Scanleverancier zal doorgaans een extern scanbedrijf zijn maar kan ook een medewerker scannen/fotografie intern zijn. Ook in dat geval wordt de uitgifte ten behoeve van digitalisering als uitlening geboekt.
8		Uitgeleende	Transporteren van de	Scanbedrijf	leverancier	Transportmiddel		

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
		batch	batch					
9		Ontvangen batch gereed voor digitalisering	Scannen van de batch	Scanbedrijf	leverancier	Scanbedrijf		De opeenvolgende werkzaamheden die zijn gemoeid met het maken van scans en de bijbehorende controlewerkzaamhede n bij het scanbedrijf zijn hier niet verder uitgewerkt.
10		Gescande batch	Transporteren van de batch plus harde schijf met scans	Scanbedrijf	leverancier	Transportmiddel		Evt. kunnen scans ook via een FTP-server worden uitgewisseld.
11		Gescande batch	Ontvangen batch en harde schijf met scans	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Expeditie		
12			Afboeken uitlening aan scanbedrijf	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		Archiefbeheer: order beheer	
13		Ontvangen batch	Scans kopiëren van harde schijf naar digitale atelierruimte	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Archiefbeheer: atelierruimte	Harde schijf gaat bij volgende zending retour scanbedrijf
14			Controleren scans. Bij afgekeurde scans nieuwe order aanmaken.	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Archiefbeheer: atelierruimte	
15		Goedgekeurde scans	Scans opnemen in bewaardepot ->vervolgproces 2.3.1.1: opnemen objecten in depot	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Archiefbeheer: DDB ²¹	Tijdens het opnameproces worden de benodigde afgeleide bestanden gegenereerd (thumbnails en tiled tiff

²¹ DDB = Duurzaam digitaal bewaardepot

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
). Dit kan ook on the fly bij eerste raadpleging via de website maar dit heeft nadelige invloed op de performance.
16		Scans in bewaardepot; afgeleiden gegenereerd	Koppelen scans aan beschrijvingen in toegang	Specialist digitalisering (geautomatiseerd)	Specialist A/B		Archiefbeheer: collectiebeheer, afgeleiden	Koppelen op basis van de eerder toegekende ordernummers, die door het scanbedrijf zijn verwerkt in de bestandsnamen volgens een afgesproken stramien.
17			Blokkeren raadpleging originele stukken vanwege duplicaat	Specialist digitalisering (geautomatiseerd)	Specialist A/B		Archiefbeheer: logistiek beheer	
18			Optie: tariferen scans in toegang	Specialist digitalisering (geautomatiseerd)	Specialist A/B		Archiefbeheer: afgeleiden	Toekennen benodigd aantal credits voor raadplegen/downloade n per scan conform Tarievenlijst
19		Gekoppelde scans	Publiceren metadata en afgeleiden -> vervolgproces 2.3.5.1: publiceren metadata -> vervolgproces 2.3.5.2: publiceren afgeleide objecten	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Website	
20			Klant informeren over gepubliceerde scans	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Bericht aan klant	

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
21			Originele stukken van de batch terugplaatsen	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
22			Afboeken teruggeplaatste stukken als retour depot	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		Archiefbeheer: logistiek beheer	
23	Afronding	Gepubliceerde scans	Vaststellen eindproduct (conform offerte scanbedrijf)	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Relatiebeheer: contractbeheer	
24			Afrekenen kosten scanbedrijf	Hoofd beheer	Hoofd			
25			Archiveren scanning	Specialist digitalisering	Specialist A/B		Relatiebeheer: contractbeheer	

Proces 2.3.4.2. Digitaliseren reeksen objecten op projectbasis

Toelichting: Betreft het digitaliseren van grotere hoeveelheden materiaal op eigen initiatief. Doorgaans zal het gaan om digitaliseringsprojecten die voortvloeien uit het digitaliseringsplan van de dienst en/of digitaliseringsprojecten die met subsidie of ander vormen van externe ondersteuning worden uitgevoerd. In onderstaande procesbeschrijving wordt uitgegaan van uitvoering door een extern scanbedrijf.

Procesbeheerder: specialist Digitalisering

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component	Document	Toelichting
1	Voorbereiding	Digitaliserings plan NA/RHC	Opstellen projectplan met begroting	Specialist digitalisering	Specialist A			Concept projectplan met begroting plus offertes	Benoemen (aard en niveau) te verrichten werkzaamheden; aanvragen offertes
2			Vaststellen projectplan met begroting	Hoofd beheer	Functie- beheerder			Definitief projectplan met begroting	Toewijzing specialist digitaliseren en planning werkzaamheden
3			Aanbesteden project	Hoofd beheer	Functie- beheerder		Relatiebeheer: contractbeheer	Ondertekende offerte	
4	Uitvoering	Aanbesteed project	Aanvragen originele stukken voor digitalisering	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer: Logistiek beheer	Aanvraagbriefje s met ordernummer / orderbon	Eventuele voorbereidende werkzaamheden bij metadatering of in de materiële voorbereiding die voorafgaand aan het digitaliseren moeten plaatsvinden, zijn hier buiten beschouwing gelaten (zie 2.3.2 en 2.3.3)
5			Lichten originele stukken	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot			Orderbonnen van de aanvragen van één project kunnen in één actie worden

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component	Document	Toelichting
6		Originele stukken met ordernummer	Toetsen van de originele stukken aan criteria voor digitalisering	Specialist digitalisering	Specialist A	Atelierruimte		Instructie voor scanbedrijf	gegenereerd. Betreft toets op: materiële staat, formaat.
7		Digitaliseer- bare stukken	Verzamelen van alle stukken met orderbon in een batch ten behoeve van de scanleverancier	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer: orderbeheer	Lijst met ordernummers van de te digitaliseren stukken (in combinatie met betreffende toegang- en inventaris- nummers)	De verzameling aanvragen/orders wordt hierna aangeduid als batch (zending). Bij grote projecten kunnen meerdere batches worden gedefinieerd, die in volgorde worden bewerkt
8		Batch met te digitaliseren stukken	Verzendklaar maken van de batch	Specialist digitalisering	Specialist A	Atelierruimte	Relatiebeheer: contractbeheer	Instructie voor het scanbedrijf (indien afwijkend van standaard richtlijn)	
9			Overdragen van de batch aan scanleverancier	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Expeditie			Scanleverancier zal doorgaans een extern scanbedrijf zijn maar kan ook een medewerker scannen/fotografie intern zijn. Ook in dat geval wordt de uitgifte ten behoeve van digitalisering als uitlening geboekt.

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component	Document	Toelichting
10		Uitgeleende batch	Transporteren van de batch	Scanleverancier	Leverancier	Transport- middel			
11		Ontvangen batch gereed voor digitalisering	Scannen van de batch	Scanleverancier	Leverancier	Scanbedrijf			De opeenvolgende werkzaamheden die zijn gemoeid met het maken van scans en de bijbehorende controlewerkzaamhed en bij het scanbedrijf zijn hier niet verder uitgewerkt.
12		Gescande batch	Transporteren van de batch plus harde schijf met scans	Scanleverancier	Leverancier	Transport- middel			Evt. kunnen scans ook via een FTP-server worden uitgewisseld.
13		Gescande batch	Ontvangen batch en harde schijf met scans	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Expeditie			
14			Afboeken uitlening aan scanbedrijf	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		Archiefbeheer: orderbeheer		
15		Ontvangen batch	Scans kopiëren van harde schijf naar digitale atelierruimte	Specialist digitalisering	Specialist A	Atelierruimte digitaal	Archiefbeheer: atelierruimte		Harde schijf gaat bij volgende zending retour scanbedrijf
16			Controleren scans. Bij afgekeurde scans nieuwe order aanmaken.	Specialist digitalisering	Specialist A	Atelierruimte digitaal	Archiefbeheer: atelierruimte		
17		Goedgekeurde scans	Scans opnemen in bewaardepot	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer: DDB ²²		Tijdens het opnameproces worden

²² DDB = Duurzaam Digitaal Bewaardepot.

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component	Document	Toelichting
			->vervolgproces 2.3.1.1: opnemen objecten in depot						de benodigde afgeleide bestanden gegenereerd (thumbnails en tiled tiff). Dit kan ook on the fly bij eerste raadpleging via de website maar dit heeft nadelige invloed op de performance.
18			Koppelen scans aan beschrijvingen in toegang	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer, afgeleiden		Koppelen op basis van de eerder toegekende ordernummers, die door het scanbedrijf zijn verwerkt in de bestandsnamen volgens een afgesproken stramien.
19			Blokkeren raadpleging originele stukken vanwege duplicaat	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer, logistiek beheer		In Mais Flexis verloopt dit proces automatisch bij het koppelen.
20			Optioneel: tariferen scans in toegang	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer, beheer afgeleiden		Toekennen benodigd aantal credits voor raadplegen/download en per scan conform Tarievenlijst. In Mais Flexis verloopt dit proces automatisch bij het koppelen.
21		Gekoppelde scans	Publiceren beschrijvingen	Specialist digitalisering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer,	Scantoegang	

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component	Document	Toelichting
			met scans -> vervolgproces 2.3.5.1: publiceren metadata -> vervolgproces 2.3.5.2: publiceren afgeleide objecten				afgeleiden		
22			Originele stukken van de batch terugplaatsen	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot			
23			Afboeken teruggeplaatste stukken als retour depot	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C		Archiefbeheer: logistiek beheer		
24	Afronding	Gepubliceerde scans	Vaststellen eindproduct (conform projectplan)	Specialist digitalisering	Specialist A				
25			Afrekenen kosten scanbedrijf	Hoofd beheer	Hoofd				
26			Bij externe verantwoording: opstellen projectverslag met projectrekening	Hoofd beheer	Hoofd		Relatiebeheer: contractbeheer	Projectverslag met projectrekening	

Proces 2.3.5.1. Publiceren metadata

Toelichting: Betreft zowel het publiceren van metadata (toegangen, nadere toegangen) in papiervorm als via digitale media. Er wordt vanuit gegaan dat alle RHC's op den duur met EAD-toegangen gaan werken. Metadata van afgeleiden volgende dezelfde route.

Procesbeheerder: specialist Metadatering

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component	Document	Toelichting
1	Voorbereiding	Archief in goede en toegankelijke staat, metadata gereed voor publicatie	Selecteren relevante metadata en toegangen voor publicatie	Specialist metadatering	Specialist A/B		Archiefbeheer: collectiebeheer		
2	Uitvoering	Selectie van te publiceren metadata	Optie: maken uitvoer voor publicatie op papier	Specialist metadatering	Specialist A/B		Archiefbeheer: collectiebeheer	Papieren toegang (EAD)	Niet alle RHC's hanteren EAD. Doorgaans kan dit automatisch
3		Papieren toegang	Optie: plaatsen papieren toegang in studiezaal	Medewerking dienstverlening	Specialist B	studiezaal			
4			Maken digitale uitvoer	Specialist metadatering	Specialist A/B		Archiefbeheer: collectiebeheer	Digitale toegang (EAD)	Niet alle RHC's hanteren EAD. In MAIS kan dit automatisch
5		Digitale toegang	Opnemen archief en toegang in archievenoverzicht	Specialist metadatering	Specialist A/B		Archiefbeheer: collectiebeheer/ Website	Archieven- overzicht	
6		Archievenoverzicht gemuteerd	Uitvoeren toegang en mutaties in archievenoverzicht naar raadpleegomgeving	Specialist metadatering	Specialist A/B		Archiefbeheer: collectiebeheer/ Website		Dit kan eventueel ook een externe locatie zijn, waar de toegangen worden gehost (b.v. MAIS-

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component	Document	Toelichting
									internet).
7			Optioneel: opstellen	Specialist	Specialist A		Archiefbeheer:	Persbericht;	Afhankelijk van
			pers- en/of	metadatering /			collectiebeheer/	webbericht	belang archief
			webbericht	specialist			Website		
				dienstverlening					
8		Webbericht	Optioneel: plaatsen	Specialist	Specialist		Website	webbericht	
			webbericht	dienstverlening	A/B				
9		(nieuwe) toegang	Bij vervangen	Medewerker	Specialist B	studiezaal	Archiefbeheer:		
		gepubliceerd	bestaande toegang:	dienstverlening /			collectiebeheer		
			verwijderen c.q.	medewerker					
			archiveren	metadatering					
			verouderde toegang						
			(papier en digitaal)						
10		(nieuwe) toegang	Openstellen archief	Specialist	Specialist		Beheersysteem		In MAIS gebeurt
		gepubliceerd	voor raadpleging	metadatering	A/B				dit automatisch
11		(nieuwe) toegang	Archiveren oude	Specialist	Specialist		Archiefbeheer:		
		gepubliceerd	toegang	Metadatering	A/B		collectiebeheer		
12		Toegang	Start proces 2.4:						
		gepubliceerd	verlenen inzage						
			archieven						

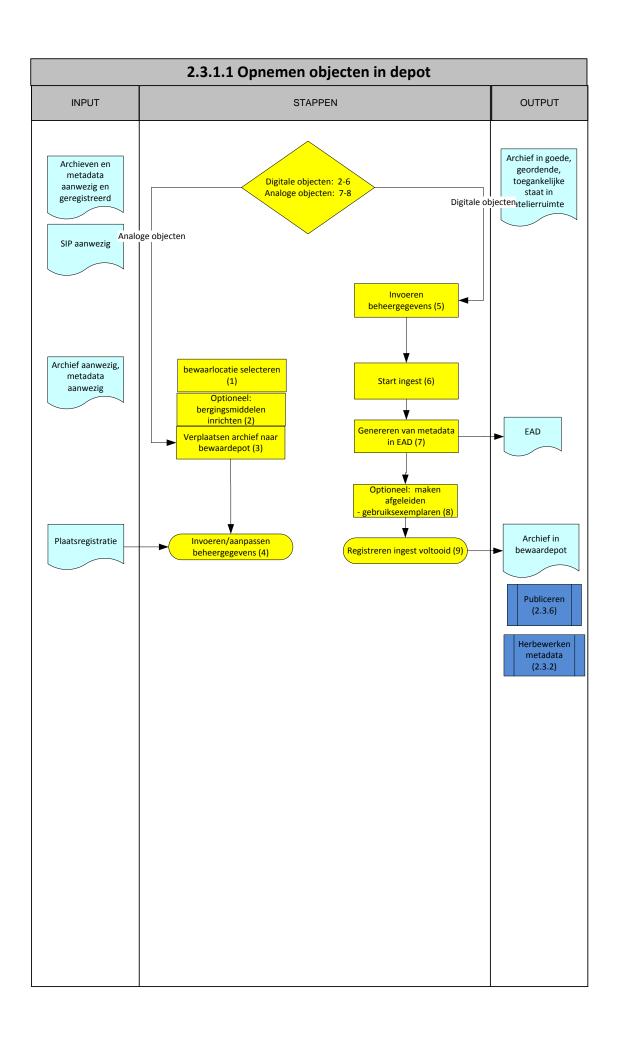
Proces 2.3.5.2. Publiceren afgeleide objecten (raadpleegversie)

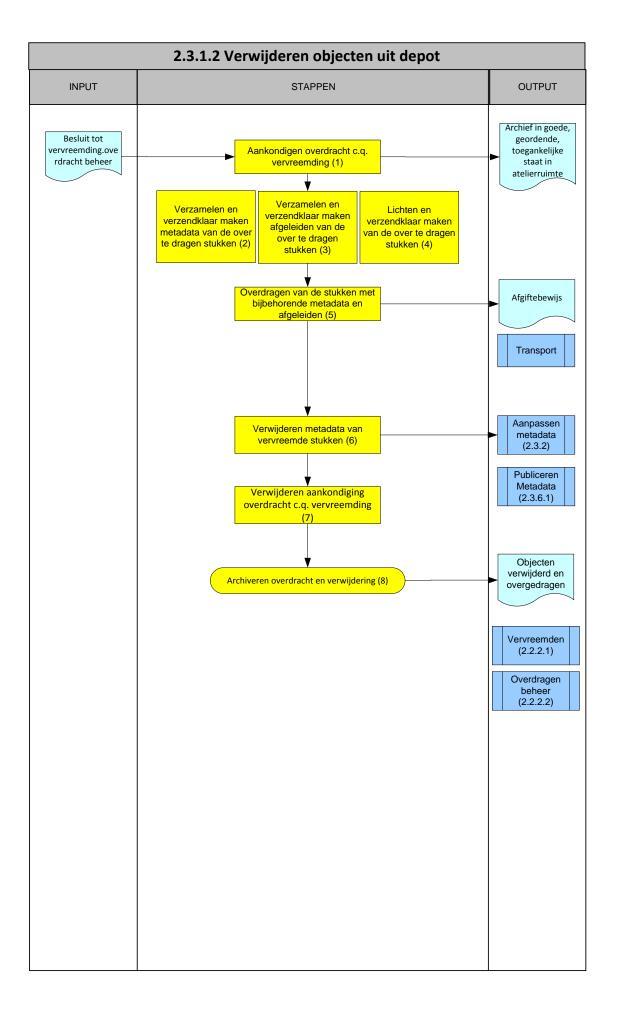
Toelichting: Hier wordt ervan uitgegaan dat de te publiceren afgeleiden digitaal zijn en gepubliceerd worden op een website of ander digitaal medium. Het publiceren van afbeeldingen in tijdschriften, fotoboeken, nadere toegangen in boekvorm e.d. wordt hier buiten beschouwing gelaten, omdat dat een heel andere insteek vergt.

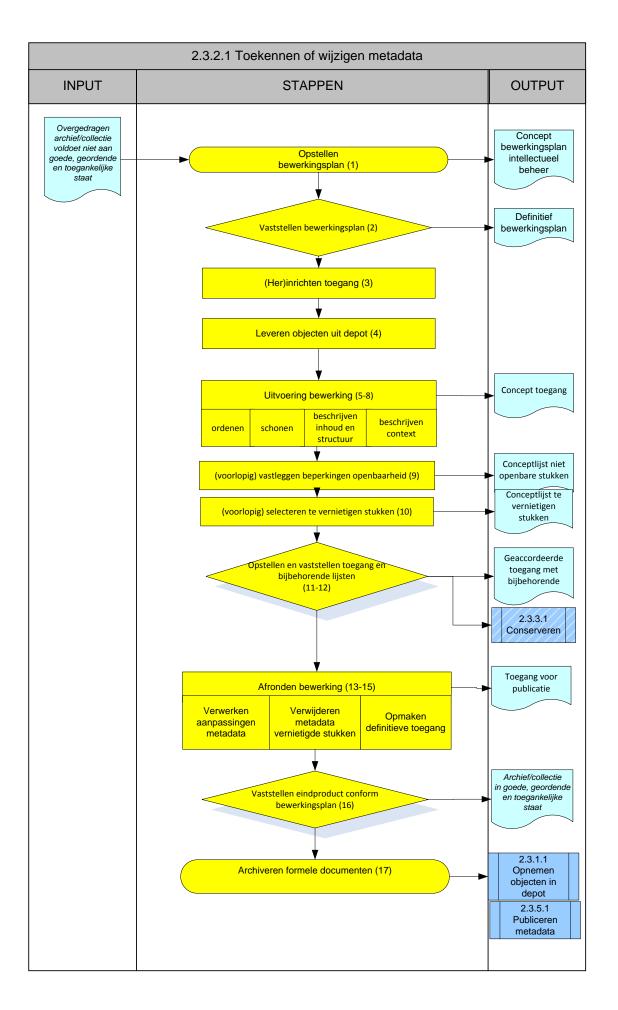
Procesbeheerder: specialist Digitalisering

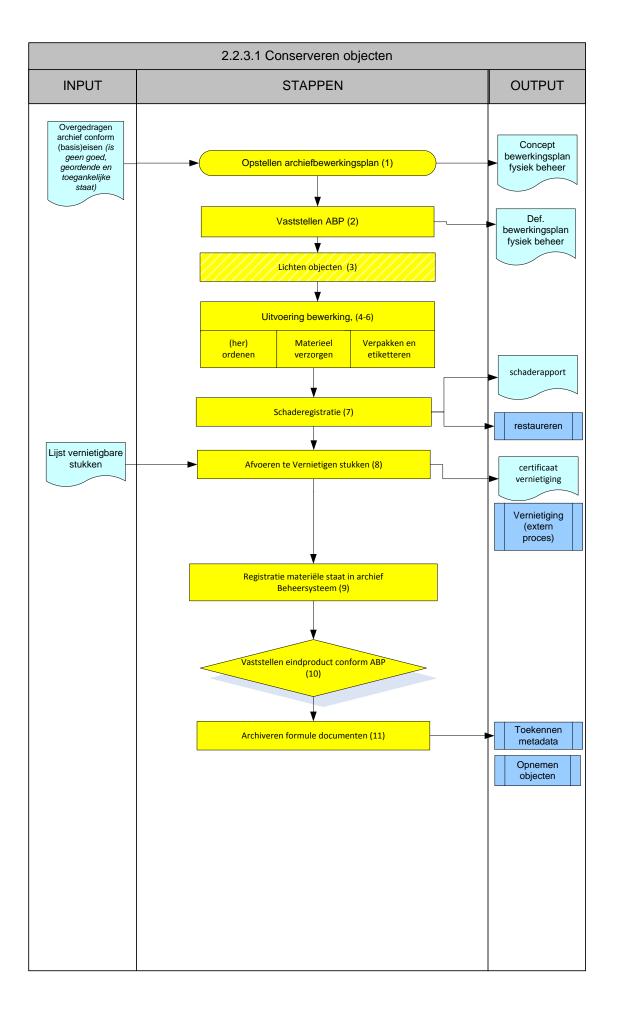
Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
1	Voorbereiding	Archief in goede en toegankelijke staat, afgeleiden aanwezig	Selecteren relevante afgeleiden voor publicatie	Specialist digitalisering	Specialist A / B		Archiefbeheer: collectiebeheer/ Lijst van relevante objecten	Zie processen 2.3.2 en 2.3.4
2	Uitvoering	Selectie van te publiceren afgeleiden	Controleren metadata afgeleiden	Medewerker digitalisering	Specialist B		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen	
3		Metadata objecten akkoord	Koppelen afgeleiden aan digitale toegang	Specialist digitalisering	Specialist B		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen	In MAIS verloopt dit geautomatiseerd
4		Afgeleiden gekoppeld aan digitale toegang	Uploaden (toegang met) afgeleiden op internet	Specialist digitalisering	Specialist A / B		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen/ Website	Zie voor publiceren toegang proces 2.3.5.1
5		Afgeleiden geüpload	Bepalen eventuele prijs en voorwaarden voor raadplegen/ downloaden van afgeleiden	Specialist digitalisering	Specialist A / B		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen/ Website websitebeheer	
6		Voorwaarden raadpleging	Publiceren (toegang en) afgeleiden	Medewerker digitalisering	Specialist B		Website/ (toegang en)	

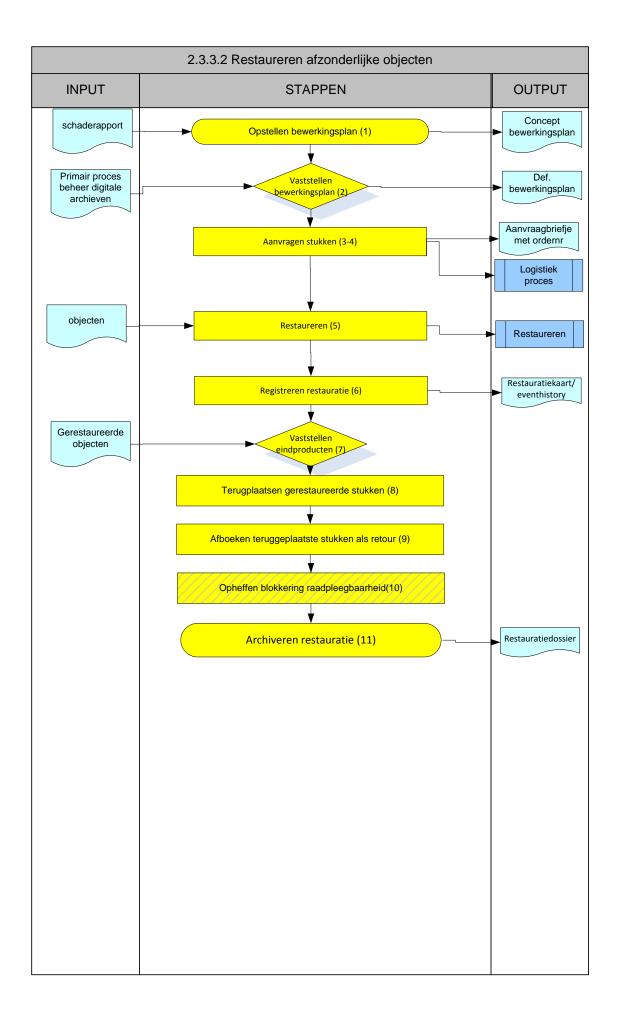
Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
		vastgelegd					afgeleiden gepubliceerd	
7		(Toegang en) afgeleiden gepubliceerd	Blokkeren van inzage originelen	Medewerker digitalisering	Specialist B		Archiefbeheer: collectiebeheer, logistiek beheer	In MAIS verloopt dit geautomatiseerd
8		Afgeleiden gepubliceerd	Optioneel: schrijven pers- en/of web- bericht	Specialist metadatering	Specialist A		Website/ Webbericht/ persbericht	Afhankelijk van belang archief
9		Webbericht	Plaatsen webbericht	Specialist dienstverlening	Specialist A		Website	
10	Afronding	Afgeleiden gepubliceerd	Start proces 2.4: verlenen inzage archieven					

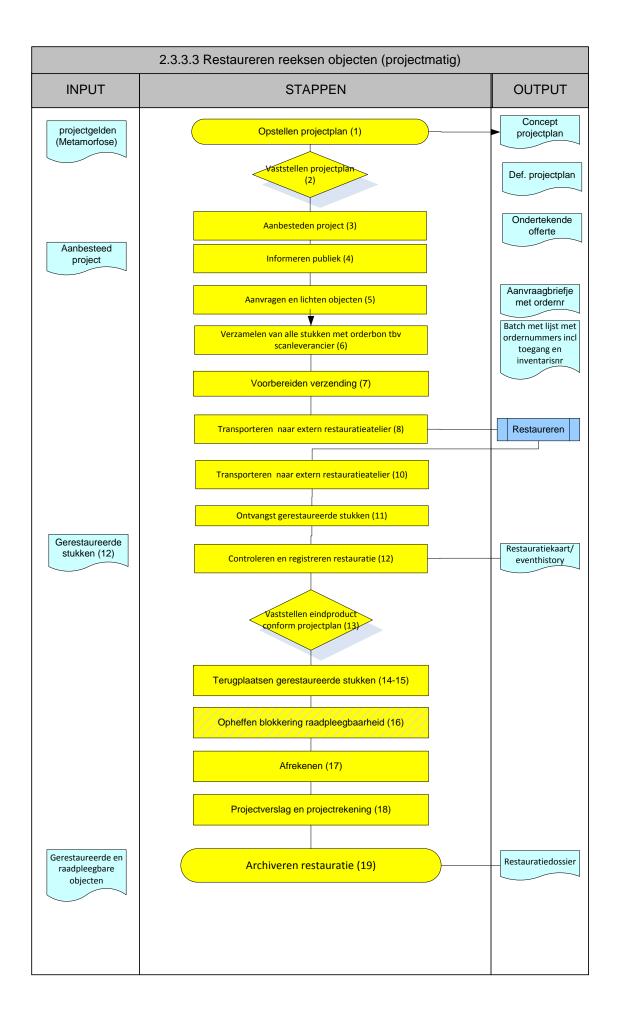

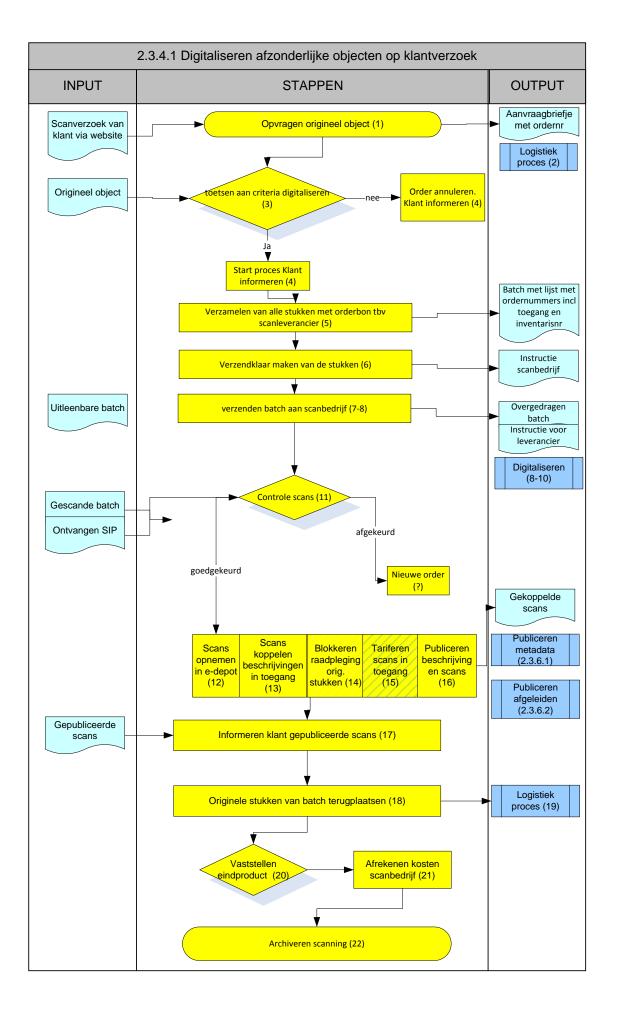

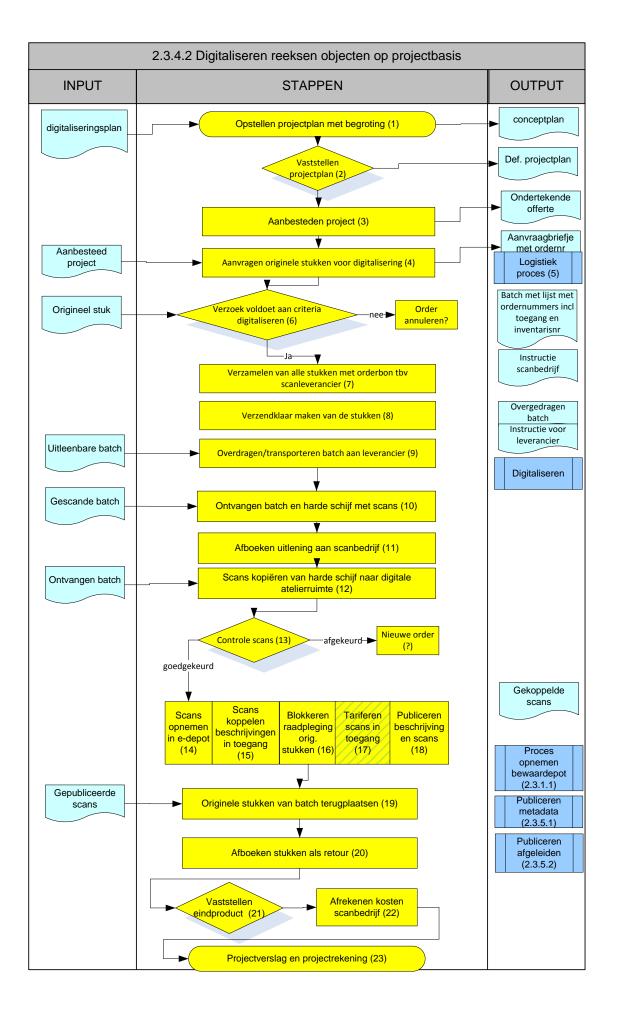

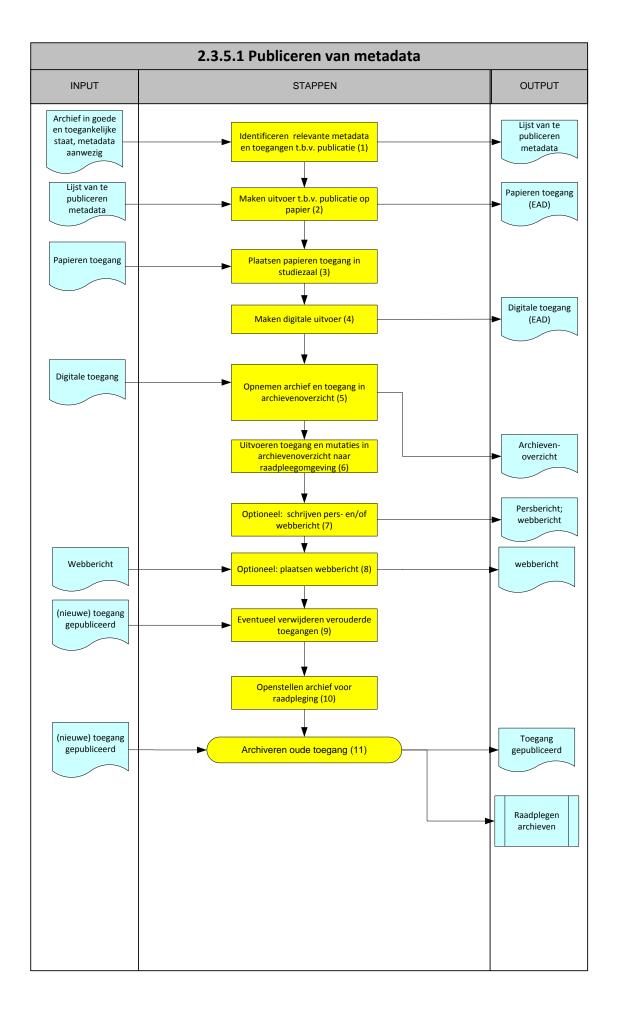

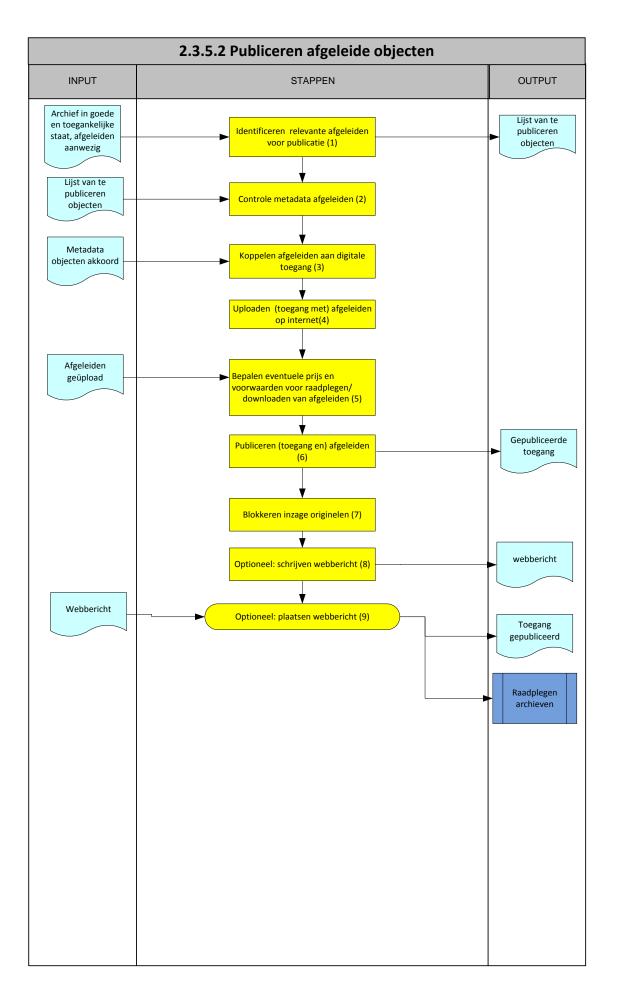

2.2.3. Beschikbaar stellen

Proces 2.4.1.1 Afhandelen aanvragen inzage openbaar archief

Toelichting: Dit betreft het ter beschikking stellen van zowel fysiek als digitaal archiefmateriaal. Hierbij wordt er van uitgegaan dat van digital born materiaal een afgeleide aanwezig is en dus direct beschikbaar is. Het aanvragen van stukken gebeurt momenteel per RHC op twee wijzen: via internet (thuis of op de studiezaal) en via een aanvraagterminal op de studiezaal. In de regel wordt daarbij dezelfde applicatie aangeroepen. De verwachting is dat binnen afzienbare tijd aparte aanvraagterminals tot het verleden zullen behoren.

Procesbeheerder: medewerker Dienstverlening

stap	fase	trigger	processtap	actor	rol	locatie	Informatie- component/ document	toelichting
1	voorbereiding	bezoeker heeft informatie gevonden en wil stuk inzien	nagaan of stuk openbaar is - ja: -> 2 - nee: -> start proces 2.4.1.2	bezoeker	klant	website/RHC	website	proces 2.4.1.2: afhandelen aanvragen inzage niet openbaar archief
2		stuk openbaar	nagaan of er (digitale) afgeleide in zelfbediening is - ja: -> tonen - nee: -> 3	bezoeker	klant		Archiefbeheer: Collectiebeheer, afgeleiden	gaat i.h.a. automatisch. afgeleide kan fysiek of digitaal zijn
3		geen afgeleide aanwezig	keuze: - indienen verzoek digitalisering -> start proces 2.3.4.1 reserveren origineel -> 4	bezoeker	klant	website/RHC	collectiebeheer: aanvragen aanvraag inzage c.q. aanvraag tot digitalisering	proces 2.3.4.1: digitaliseren afzonderlijke objecten op klantverzoek

4	uitvoering	bezoeker reserveert origineel	nagaan of voldoende bezoekersgegevens aanwezig zijn om reservering te plaatsen - ja: -> 6 - nee: -> start proces inschrijven / aanmelden bezoeker	(medewerker dienstverlening)	(specialist B)	studiezaal	collectiebeheer: bezoeker registratie	Gaat i.h.a. automatisch, proces inschrijven/ aanmelden bezoeker is niet als zodanig beschreven
6		aanvraag	optie: controleren aanvraag op volledigheid	ondersteunend medewerker logistiek	specialist C	bewaardepot		
7		aanvraag volledig	controleren of stuk is uitgeleend	ondersteunend medewerker logistiek	specialist C	Bewaardepot	collectiebeheer: logistiek beheer	gaat i.h.a. automatisch
8		aanvraag akkoord	ophalen stuk en brengen naar studiezaal	ondersteunend medewerker logistiek	specialist C	studiezaal		
9		bezoeker meldt zich bij balie	nagaan of bezoeker is geïdentificeerd en aangemeld: - ja: -> 10 - nee: -> start proces inschrijven/ aanmelden bezoeker	(medewerker dienstverlening)	(specialist C)		collectiebeheer: bezoeker aanmelding	Gaat i.h.a. automatisch , proces inschrijven/ aanmelden bezoeker is niet als zodanig beschreven
10		bezoeker aangemeld	uitreiken fysiek stuk aan bezoeker	medewerker dienstverlening	specialist B			
11		stuk bij bezoeker	inzage stuk	bezoeker	Klant			
12		bezoeker klaar	innemen en controleren fysiek stuk	medewerker dienstverlening	specialist B			

13	stuk kan retour	ophalen stuk uit	specialist	specialist C	studiezaal /		
		studiezaal en	logistiek		bewaardepot		
		opbergen op plaats					
14	stuk is retour	afboeken uitlening	specialist	specialist C		collectiebeheer:	
			logistiek			aanvragen	
15	stuk afgeboekt	archiveren uitlening	specialist	specialist C		collectiebeheer:	gaat i.h.a.
			logistiek			aanvragen	automatisch

Proces 2.4.1.2. Afhandelen aanvragen inzage niet-openbaar archief

Toelichting: Dit is een subproces van het proces afhandelen aanvragen inzage openbaar archief (2.4.1.1.; vanaf stap 10). Er wordt vanuit gegaan dat er van digital born archieven altijd afgeleiden bestaan. Het aanvragen van stukken gebeurt momenteel per RHC op twee wijzen: via internet (thuis of op de studiezaal) en via een aanvraagterminal op de studiezaal. In de regel wordt daarbij dezelfde applicatie aangeroepen. De verwachting is dat binnen afzienbare tijd aparte aanvraagterminals tot het verleden zullen behoren.

Procesbeheerder: specialist dienstverlening

stap	fase	trigger	processtap	actor	rol	locatie	informatie- component/ documenten	toelichting
1	voorbereiding	bezoeker wil niet- openbaar stuk inzien	indienen verzoek inzage	bezoeker	klant		website	
2	uitvoering	inzageverzoek niet-openbaar	nagaan zorgdrager - RHC - > 3 - part. eigenaar -> 8	specialist openbaarheid	specialist A	RHC	archiefbeheer: collectiebeheer relatiebeheer: zorgdrager	
3		RHC zorgdrager	nagaan of aan voorwaarden inzage wordt voldaan	specialist openbaarheid	specialist A			
4		voorwaarden akkoord	fysiek controleren materiaal op gevoelige inhoud e.d.	specialist openbaarheid	specialist A	Bewaardepot	archiefbeheer: collectiebeheer	
5		voorwaarden akkoord	opstellen verklaring van dispensatie	specialist openbaarheid	specialist A	RHC	relatiebeheer: klanten/ verklaring dispensatie	
6		verklaring dispensatie	tekenen verklaring van dispensatie	archivaris	archivaris		relatiebeheer: klanten/ getekende verklaring dispensatie	
7		getekende verklaring dispensatie	sturen verklaring van dispensatie aan verzoeker	specialist openbaarheid	specialist A		verklaring verstuurd	

8	part. eigenaar zorgdrager	keuze: - aanvrager geschreven toestemming eigenaar laten overleggen - aanvragen toestemming eigenaar	specialist openbaarheid	specialist A		relatiebeheer: klantenbeheer relatiebeheer: zorgdrager/ verzoek aan zorgdrager	
9	toestemming aanwezig	reserveren stuk	bezoeker/ medewerker dienstverlening	klant/ specialist B		archiefbeheer: logistiek beheer	
10	aanvraag	nagaan staat stuk - fysiek -> 10 - digitaal -> 22	(medewerker dienstverlening)	(specialist B)		archiefbeheer: aanvragen	gaat i.h.a. automatisch
11	fysiek stuk gereserveerd	nagaan of voldoende bezoekersgegevens aanwezig zijn om reservering te plaatsen - ja: -> 6 - nee: -> start proces inschrijven/ aanmelden bezoeker	(medewerker dienstverlening)	(specialist B)		relatiebeheer: klantenbeheer	gaat i.h.a. automatisch, proces inschrijven/ aanmelden bezoeker is niet als zodanig beschreven
12	bezoeker aangemeld	optie: controleren aanvraag op volledigheid	specialist logistiek	specialist C	bewaardepot		
14	aanvraag akkoord	ophalen stuk en brengen naar studiezaal	specialist logistiek	specialist C	bewaardepot		
15	bezoeker meldt zich bij balie	nagaan of bezoeker is geïdentificeerd en aangemeld: - ja: -> 16 - nee: -> start proces inschrijven/ aanmelden bezoeker	(specialist dienstverlening)	(specialist B)		relatiebeheer: klantenbeheer	(proces inschrijven/ aanmelden bezoeker is niet als zodanig beschreven)

16	bezoeker aangemeld	uitreiken fysiek stuk aan bezoeker	specialist dienstverlening / logistiek / (openbaarheid)	specialist B (specialist C)	studiezaal, optie: aparte ruimte		optie: bij gevoelig materiaal kan specialist openbaarheid aanwezig zijn bij inzage
17	stuk bij bezoeker	inzage stuk	bezoeker	klant	studiezaal		
18	bezoeker klaar	inname en controle fysiek stuk	specialist dienstverlening	specialist B	studiezaal		
19	stuk kan retour	ophalen stuk uit studiezaal en opbergen op plaats	specialist logistiek	specialist C	studiezaal / fysiek depot		
20	stuk is retour	afboeken uitlening	specialist logistiek	specialist C	fysiek depot	archiefbeheer: logistiek beheer	
21	stuk afgeboekt	archiveren uitlening	specialist logistiek	specialist C		archiefbeheer: logistiek beheer	gaat i.h.a. automatisch
22	stuk is digitaal	stuk controleren op gevoelig materiaal	specialist openbaarheid	specialist A		archiefbeheer: afgeleiden	
23	inzage akkoord	stuk vrijgeven voor inzage	medewerker digitaal behoud	specialist B		archiefbeheer: afgeleiden	
24	bezoeker meldt zich bij balie	nagaan of bezoeker is geïdentificeerd en aangemeld: - ja: -> 25 - nee: -> start proces inschrijven/ aanmelden bezoeker	(specialist dienstverlening)	(specialist B)	studiezaal	relatiebeheer: klantenbeheer	(proces inschrijven/ aanmelden bezoeker is niet als zodanig beschreven)
25	bezoeker aangemeld	tonen afgeleide in afgeschermde raadpleegomgeving	(specialist dienstverlening)	(specialist B)	studiezaal, optie: aparte ruimte	archiefbeheer: afgeleiden digitaal bestand online	gaat i.h.a. automatisch
26	einde inzien door bezoeker	intrekken recht tot inzage	medewerker digitaal behoud	specialist B		archiefbeheer: afgeleiden relatiebeheer: klantenbeheer	
27	einde inzage	archiveren inzage	ondersteunend medewerker logistiek	specialist C		archiefbeheer: logistiek beheer	gaat i.h.a. automatisch

Proces 2.4.1.3. Afhandelen informatieverzoeken

Toelichting:

Informatieverzoeken kunnen in grote lijnen op drie terreinen betrekking hebben:

- Inlichtingen over bepaalde archieven en collecties
- Men wil een (digitale) reproductie
- Men wil informatie over een bepaald onderwerp en verzoekt daarover onderzoek.

Procesbeheerder: medewerker Dienstverlening

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ document	Toelichting
1	Voorbereiding	Aanvrager vraagt informatie	Beoordelen aard van de vraag en schatting van evt. kosten: - inlichting over archieven: ->3 - (digitale) reproductie: ->4 - onderzoek: ->5	Medewerker dienstverlening	specialist B			
2		Aanvrager wil info over archieven	Geven informatie over archieven	Specialist dienstverlening	specialist B		Email & Postverwerking	
3		Aanvrager geïnformeerd	Registreren afhandeling verzoek -> start proces 2.4.1.1: verwerken aanvragen openbare archieven	Specialist dienstverlening	specialist B		Email & Postverwerking	
4		Aanvrager wil (digitale) reproductie	In behandeling nemen aanvraag reproductie -> start proces 2.4.1.3: Afhandelen reproductieverzoeken	Specialist dienstverlening	specialist B			

5	Aanvrager wil onderzoek	Doen van onderzoek (maatwerk)	Specialist dienstverlening/	specialist A/B	Archiefbeheer: Collectieheer/
	Onderzoek	(madewerk)	specialist	specialist A	Onderzoeks-
			informatie &		rapport
			kennis		
6	Onderzoek	Opmaken rekening voor	Medewerker	specialist B	Financieel
	afgerond	aanvrager	dienstverlening		systeem/
					Rekening
7	Onderzoeks-	Rapport en rekening	Medewerker	specialist B	Email &
	rapport +	versturen	dienstverlening		Postverwerking/
	rekening				Rapport +
					rekening
8	Onderzoek	Eventueel: archiveren	Medewerker	specialist B	Archiefbeheer:
	afgehandeld	resultaten	dienstverlening		collectiebeheer
					Relatiebeheer:
					klantenbeheer

Proces 2.4.1.4. Afhandelen reproductieverzoeken

Toelichting: In tegenstelling tot procesbeschrijving 2.3.4.1 (Digitaliseren afzonderlijke objecten op klantverzoek) gaat het hier om 'losse' objecten die voor persoonlijk gebruik door de aanvrager zijn bedoeld en niet gepubliceerd worden door de Archiefdienst. Daarbij zijn er vier mogelijkheden:

- klant wil papieren kopie van papieren object
- klant wil papieren print van digitaal object
- klant wil digitale scan van papieren object
- klant wil digitale kopie van digitaal object

In feite is er echter niet zoveel verschil. Daarom worden hieronder onder 'reproducties' zowel papieren als digitale kopieën verstaan en onder 'digitale afgeleiden' zowel die van fysieke als van digitale originelen. In principe worden de (digitale) kopieën niet bewaard.

Procesbeheerder: specialist Dienstverlening

stap	fase	trigger	processtap	actor	rol	locatie	Informatie- component/ document	toelichting
1	voorbereiding	aanvrager vraagt reproductie	nagaan bedoeling: - standaard reproductie -> start proces 2.3.4.1: digitaliseren klantverzoek - maatwerk -> 2	Medewerker dienstverlening	specialist B	studiezaal	website	
2		aanvrager wil maatwerk	nagaan status object t.a.v. openbaarheid, auteursrecht - ja -> 3 - nee ->afwijzen evt. start proces 2.4.1.2 afhandeling verzoek inzage niet-openbaar	(medewerker dienstverlening)	(specialist B)		Archiefbeheer: collectiebeheer	gaat i.h.a. automatisch

3	object openbaar en rechtenvrij	nagaan of digitale afgeleide aanwezig is: - nee: -> 4 - ja: -> 7	(medewerker dienstverlening)	(specialist B)		Archiefbeheer: collectiebeheer	gaat automatisch
4	geen afgeleide aanwezig	reserveren object	medewerker digitalisering	specialist B		Archiefbeheer: logistiek beheer	zie proces afhandelen inzage 2.4.1.1
5	object aangevraagd	nagaan of object voldoet aan criteria: - fysiek (grootte, dikte) - materiële staat	medewerker digitalisering	specialist B	Bewaardepot		
6	origineel voldoet aan criteria	reproduceren object	medewerker digitalisering	specialist B		Reproductie (fysiek of digitaal)	
7	reproductie klaar of digitale afgeleide beschikbaar	overhandigen/opsturen kopie + rekening aan aanvrager	medewerker dienstverlening	specialist B		Email & Postverwerking	Bij sommige RHC's wordt eerst gewacht tot de rekening is betaald met overhandigen afgeleide

Proces 2.4.2.1. Uitlenen aan archiefvormer

Toelichting: Betreft het uitlenen van een of meer stukken uit een archief aan de archiefvormer die het eerder naar de archiefbewaarplaats heeft overgebracht (overheid) of die het daar in bewaring heeft gegeven (particulier). In het eerste geval is de archivaris hiertoe verplicht op grond van art. 18 lid 1 van de Archiefwet, in het tweede geval alleen indien dit recht in de overeenkomst van bewaargeving is vastgelegd. Bij schenkingen is dat niet gebruikelijk.

Procesbeheerder: specialist Dienstverlening ²³

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
1	Voorbereiding	Uitleenverzoek (mondeling of schriftelijk)	Inschrijven en archiveren uitleenverzoek.	Specialist Dienstverlening	Specialist A		Relatiebeheer: zorgdrager/ Gearchiveerd bruikleenverzoek	
2		Ingeschreven verzoek	Toetsen verzoek op volledigheid. Bij negatief oordeel: verzoek retourneren met verzoek om aanvullende informatie.	Specialist Dienstverlening	Specialist A		Bij negatief oordeel: brief met verzoek om aanvullende gegevens.	Optioneel: onderzoek op locatie van de verzoekende instelling.
3		Volledig verzoek	Toetsen verzoek op fysieke staat van de betreffende stuk(ken). Bij negatief oordeel: verzoek afwijzen middels brief archivaris met motivatie (alleen indien verzoeker daarom vraagt).	Specialist Dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer Bij negatief oordeel: brief met afwijzing	Optioneel: onderzoek op locatie van de verzoekende instelling.
4	Uitvoering	Geldig verzoek	Aanvragen originele stuk(ken) ten behoeve van verzoeker uilening	Specialist Dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer	

²³. Bij veel RHC's wordt dit proces ondersteund door een specialist van Beheer.

5	Aangevraagde stukken	Lichten originele stuk(ken)	Logistiek medewerker	Specialist C	Bewaardepot		
6	Gelichte stukken	Overleggen met de bruikleenverzoeker over transport en (bij particulieren) bijkomende kosten	Specialist Dienstverlening	Specialist C			
7	Afspraken met lener	Opstellen uitleenformulier (bij overheid) of brief met goedkeuring uitleenverzoek (bij particulieren)	Specialist Dienstverlening	Specialist C		Relatiebeheer: zorgdrager/ Concept bruikleenovereen komst	Voorwaarden voor uitlening worden als bijlage toegevoegd.
8	Uitleenformulier of brief met goedkeuring verzoek	Ondertekenen brief met goedkeuring uitleenverzoek (alleen bij particulieren)	Archivaris	Archivaris		Relatiebeheer: zorgdrager/	
9	Ondertekende brief	Optioneel (bij particulieren): in rekening brengen verschuldigde kosten	Medewerker Financiën	Specialist B		Email & Postverwerking/ Factuur	
10	Optioneel: kosten voldaan	Voorbereiden zending aan lener; aanvraag ten behoeve van verzoeker omzetten in uitlening op naam van lener	Specialist Dienstverlening	Specialist A	Expeditie	Archiefbeheer: logistiek beheer	
11	Uitlening verzendklaar	Ondertekenen uitleenformulier c.q. uitgiftebewijs	Lener			Uitgiftebewijs	
12	Uitgeleende zending	Transporteren van de zending	Transporteur lener		Transportmiddel		Optie: bij verlenging van de expositie stuurt bruikleennemer een door de archivaris te beoordelen verzoek tot verlenging van de bruikleen

13			Raadplegen en/of gebruiken uitgeleende stukken	Lener		Locatie lener		
14			Transporteren van de zending	Transporteur lener		Transportmiddel		
15	Afronding	Geëxposeerde zending	Ontvangen retourzending	Specialist Dienstverlening	Specialist A	Expeditie	Ontvangstbewijs	
16		Gecontroleerde zending	Bruikleenstukken terugplaatsen in bewaardepot	Logistiek medewerker	Specialist C	Bewaardepot		
17		Teruggeplaatste zending	Afboeken uitlening; archiveren uitleenformulier	Specialist Dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer	
18		Uitlening beëindigd	Archiveren uitlening	Specialist Dienstverlening	Specialist A		Relatiebeheer: zorgdragerbeheer	

Proces 2.4.2.2. Beschrijving werkproces uitlenen aan andere erfgoedinstelling voor raadpleging

Toelichting: Betreft het uitlenen van een of meer stukken aan een andere erfgoedinstelling met het oog op raadpleging van deze stukken door een onderzoeker aldaar. In de regel betreft dit een uitlening aan een andere archiefbewaarplaats. Indien het deskundig beheer en / of de veilige bewaring van de stukken bij de betreffende instelling naar het oordeel van de archivaris onvoldoende zijn gewaarborgd, kan het verzoek worden afgewezen. Het betreft hier een uitlening zoals bedoeld in art. 18 lid 2 van de Archiefwet.

Procesbeheerder: specialist Dienstverlening ²⁴

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
1	Voorbereidi ng	Uitleenverzoek (schriftelijk)	Inschrijven en archiveren uitleenverzoek.	Specialist dienstverlening	Specialist A		Email & Postverwerking/ Gearchiveerd bruikleenverzoek	
2		Ingeschreven verzoek	Toetsen verzoek op volledigheid. Bij negatief oordeel: verzoek retourneren met verzoek om aanvullende informatie.	Specialist dienstverlening	Specialist A		Bij negatief oordeel: brief met verzoek om aanvullende gegevens.	Uit het verzoek moet eenduidig kunnen worden opgemaakt welke stukken aan welke instelling en ten behoeve van welke onderzoeker voor welke periode moeten worden uitgeleend.

²⁴. Bij veel RHC's wordt dit proces ondersteund door een specialist van Beheer.

3		Volledig verzoek	Toetsen verzoek op beschikbaarheid (openbaarheid, fysieke staat) van de betreffende stuk(ken). Bij negatief oordeel: verzoek afwijzen middels brief archivaris met motivatie (alleen indien verzoeker daarom vraagt).	Specialist dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer Bij negatief oordeel: brief met afwijzing	
4		Stuk(ken) beschikbaar	Toetsen verzoek op kwaliteit van het beheer van de instelling waar stukken worden geraadpleegd. Bij negatief oordeel: verzoek afwijzen middels brief archivaris met motivatie (alleen indien verzoeker daarom vraagt).	Specialist dienstverlening	Specialist A		Bij negatief oordeel: brief met afwijzing	
4	Uitvoering	Geldig verzoek	Aanvragen originele stuk(ken) ten behoeve van verzoeker uitlening	Specialist dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer; logistiek beheer	
5		Aangevraagde stukken	Lichten originele stuk(ken)	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
6		Gelichte stukken	Overleggen met de verzoeker en lenende instelling over transport en bijkomende kosten	Specialist dienstverlening	Specialist A			_
7		Afspraken met lener	Opstellen brief met goedkeuring en eventuele voorwaarden	Specialist dienstverlening	Specialist A		Relatiebeheer: klantenbeheer/ Concept brief	

8		Uitleenformulier of brief met goedkeuring verzoek	Ondertekenen brief met goedkeuring uitleenverzoek	Archivaris	Archivaris			Brief naar verzoeker en lenende instelling
9		Ondertekende brief	In rekening brengen verschuldigde kosten	Specialist dienstverlening	Specialist A		Relatiebeheer: klantenbeheer/ Factuur	
10		Optioneel: kosten voldaan	Voorbereiden zending aan lenende instelling; aanvraag ten behoeve van verzoeker omzetten in uitlening op naam van lenende instelling	Specialist dienstverlening	Specialist A	Expeditie	Archiefbeheer: logistiek beheer	
11		Uitlening verzendklaar	Ondertekenen uitgiftebewijs	Lener	Klant		Uitgiftebewijs	
12		Uitgeleende zending	Transporteren van de zending	Transporteur lener	Leverancier	Transport- middel		Optie: bij verlenging van de uitlening stuurt verzoeker van de uitlening een door de archivaris te beoordelen verzoek tot verlenging van de uitlening
13			Raadplegen en/of gebruiken uitgeleende stukken	Onderzoeker bij Ienende instelling	Klant	Locatie lener		
14			Transporteren van de zending	Transporteur lener	Leverancier	Transport- middel		
15	Afronding	Geretourneerde zending	Ontvangen retourzending	Specialist dienstverlening	Specialist A	Expeditie	Ontvangstbewijs	
16		Gecontroleerde zending	Uitgeleende stukken terugplaatsen in bewaardepot	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		

17	Teruggeplaatste	Afboeken uitlening;	Specialist	Specialist A	Archiefbeheer;	
	zending	archiveren	dienstverlening		logistiek beheer/	
		uitleenformulier			Relatiebeheer:	
					klantbeheer/	
					Gearchiveerd	
					uitleenformulier	

Proces 2.4.2.3. Uitlenen aan andere erfgoedinstelling voor expositie (bruikleen)

Toelichting: Betreft het uitlenen of in bruikleen geven van een of meer stukken ten behoeve van een expositie bij een andere erfgoedinstelling. Dit is te beschouwen als een vorm van uitlening zoals bedoeld in art. 18, lid 2 van de Archiefwet. Deels ontleend aan BRAIN Procesbeschrijvingen dienstverlening 2005.

Procesbeheerder: specialist Dienstverlening ²⁵

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
1	Voorbereiding	Bruikleen- verzoek (schriftelijk)	Inschrijven en archiveren bruikleenverzoek.	Specialist dienstverlening	Specialist A		Email & Postverwerking Gearchiveerd bruikleenverzoek	
2		Ingeschreven verzoek	Toetsen verzoek op volledigheid. Bij negatief oordeel: verzoek retourneren met verzoek om aanvullende informatie.	Specialist dienstverlening	Specialist A		Bij negatief oordeel: brief met verzoek om aanvullende gegevens.	Optioneel: onderzoek op locatie van de verzoekende instelling.
3		Volledig verzoek	Toetsen verzoek op beschikbaarheid betreffende stuk(ken). Bij negatief oordeel: verzoek afwijzen middels brief met motivatie.	Specialist dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer Bij negatief oordeel: brief met afwijzing	Optioneel: onderzoek op locatie van de verzoekende instelling.
4		Gevraagde stukken beschikbaar	Toetsen of verzoeker voldoet aan bruikleenvoorwaarden. Bij negatief oordeel verzoek afwijzen middels brief met motivatie.	Specialist dienstverlening	Specialist A		Bij negatief oordeel: brief met afwijzing	Optioneel: onderzoek op locatie van de verzoekende instelling.

²⁵. Bij veel RHC's wordt dit proces ondersteund door een specialist van Beheer.

5	Uitvoering	Geldig verzoek van geldige verzoeker	Aanvragen originele stuk(ken) ten behoeve van bruikleenverzoeker	Specialist dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer	
6		Aangevraagde stukken	Lichten originele stuk(ken)	Logistiek medewerker	Specialist C	Bewaardepot		
7		Gelichte stukken	Beoordelen materiële staat en vaststellen vereiste materiële verzorging	Specialist/ medewerker restauratie	Specialist A/B	Atelierruimte		
8		Idem	Beoordelen inhoudelijke waarde en vaststellen vereiste nazorg metadata	Specialist/ medewerker restauratie	Specialist A/B	Atelierruimte	Archiefbeheer: collectiebeheer, atelierruimte	
9		Idem	Vaststellen te verzekeren waarde	Hoofd beheer	Hoofd		Archiefbeheer: collectiebeheer	
10		Beoordeelde stukken	Overleggen met de bruikleenverzoeker over de materiële verzorging, metadata, transport, verzekering en bijbehorende kosten	Specialist dienstverlening	Specialist A			
11		Afspraken met bruikleen- verzoeker	Opstellen bruikleenovereenkomst	Specialist dienstverlening	Specialist A		Relatiebeheer: klantenbeheer/ Concept bruikleenover- eenkomst	Bruikleenvoorwaarden worden als bijlage toegevoegd.
12		Concept overeenkomst	Tekenen van de bruikleenovereenkomst	Archivaris en bruikleenverzoeker	Archivaris		Relatiebeheer: klantenbeheer/ Ondertekende bruikleenovereen komst	
13		Ondertekende overeenkomst	In rekening brengen verschuldigde kosten	Specialist dienstverlening	Specialist A		Relatiebeheer: klantenbeheer/ Factuur	

14	Kosten voldaan door bruikleen-	Uitvoeren materiële verzorging c.q.	Specialist/ medewerker	Specialist A/B	Atelierruimte	Conditierapport	
	nemer (factuur betaald)	restauratie conform overeenkomst; invullen conditierapport	restauratie				
15	Materieel verzorgde stukken	Optioneel: uitvoeren nazorg metadata conform overeenkomst	Specialist metadatering	Specialist A/B	Atelierruimte	Archiefbeheer: collectiebeheer, atelierruimte	
16	Metadata gemuteerd	Optioneel: digitaliseren in bruikleen te geven stukken -> Start proces 2.3.4.1: digitaliseren klantverzoek	Specialist digitalisering	Specialist A/B			
16		Verzekeren in bruikleen te nemen stukken conform overeenkomst	Bruikleennemer	Klant		Relatiebeheer: klantenbeheer/ Verzekeringspolis	
17	Bruikleen verzekerd (kopie polis ontvangen)	Voorbereiden zending naar bruikleennemer; aanvraag ten behoeve van bruikleenverzoeker omzetten in uitlening op naam van bruikleennemer	Specialist dienstverlening	Specialist A	Expeditie Beheersysteem, logistiek beheer	Archiefbeheer: logistiek beheer/ Uitgiftebewijs	
18	Uitgeleende zending	Transporteren van de zending	Transporteur bruikleennemer	Leverancier	Transport- middel		Optie: bij bijzondere bruiklenen worden transport en plaatsing van de bruiklenen begeleid door de specialist Restauratie
19		Exposeren bruiklenen	Bruikleennemer	Klant	Locatie bruikleennemer		Optie: bij verlenging van de expositie stuurt bruikleennemer een door de archivaris te beoordelen verzoek tot verlenging van de bruikleen

20			Transporteren van de zending	Transporteur bruikleennemer	Leverancier	Transport- middel		
21	Afronding	Geëxposeerde zending	Ontvangen retourzending	Specialist dienstverlening	Specialist A	Expeditie	Ontvangstbewijs	
22		Ontvangen zending	Controleren in bruikleen gegeven stukken aan de hand van conditierapport	Specialist restauratie	Specialist A/B	Atelierruimte	Bijgewerkt conditierapport	Indien schade wordt vastgesteld aan een in bruikleen gegeven stuk na afloop van de uitlening, wordt deze door de archivaris gemeld aan bruikleennemer, hersteld door specialist restauratie en financieel afgehandeld door specialist Dienstverlening.
23		Gecontroleerde zending	Bruikleenstukken terugplaatsen in bewaardepot	Logistiek medewerker	Specialist C	Bewaardepot		
24		Terugge- plaatste zending	Afboeken uitlening aan bruikleennemer; archiveren bruikleenovereenkomst en bijbehorende stukken	Specialist dienstverlening	Specialist A		Archiefbeheer: logistiek beheer/ Gearchiveerde bruikleenovereen komst, kopie verzekeringspolis, uitgifte en ontvangst- bewijzen en conditierapporten	

Proces 2.4.3.1. Verrijken metadata originele objecten

Toelichting: Betreft het toekennen van nieuwe, verrijkte metadata op basis van originele bronnen, waarbij het noodzakelijk is om de nader te beschrijven objecten uit het bewaardepot te nemen. ²⁶

Procesbeheerder: specialist Metadatering²⁷

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
1	Voorbereiding	Eerder in depot opgenomen archief of collectie in aanmerking komend voor indicering t.b.v. betere dienstverlening	Opstellen bewerkingsplan intellectueel beheer	Specialist metadatering	Specialist A	Bewaardepot	Bewerkingsplan concept	Benoemen (aard en niveau) en plannen te verrichten werkzaamheden; het bewerkingsplan bevat een beschrijving, ordening van de invoervelden voor de indicering
2			Toetsen bewerkingsplan aan beheersysteem	Specialist digitaal behoud	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen	De specialist digitaal behoud toetst het bewerkingsplan aan de eisen van het beheersysteem t.b.v de inrichting nadere toegang
3			Vaststellen bewerkingsplan	Specialist metadatering	Specialist A		Bewerkingsplan definitief	Het bewerkingsplan kan pas worden vastgesteld als ook aan de eisen van het beheersysteem voldaan wordt
4	Uitvoering	Bewerkingsplan	Leveren objecten uit depot en registreren	Medewerker depotbeheer ²⁸	Specialist B	Bewaardepot	Archiefbeheer: logistiek beheer	

²⁶ Verrijken metadata op basis van een digitale reproductie is beschreven in 2.4.3.2 : verrijken metadata – projecten extern.

De specialist metadatering is een archivaris/inventarisator die het indiceringsproject begeleidt. Doorgaans is de persoon die indiceert een tijdelijke werkkracht of vrijwilliger – hier genoemd: ondersteunend medewerker metadatering – Specialist C.

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
			uitleen uit bewaardepot					
5			Inrichten nadere toegang	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen	Plus toekennen rechten
6		Ingerichte nadere toegang	Instrueren vrijwilligers	Specialist metadatering	Specialist A	Vrijwilligers- ruimte	Archiefbeheer: nadere beschrijvingen; Instructie voor vrijwilligers	
7			Ophalen originele stuk(ken)	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
8			Verrijken metadata (indiceren)	Ondersteunend medewerker metadatering	Specialist C	Vrijwilligers- ruimte	Archiefbeheer: nadere beschrijvingen	
9			Retourneren originele stuk(ken)	Ondersteunend medewerker logistiek	Specialist C	Bewaardepot		
10		Verrijkte metadata	Controle verrijkte metadata	Medewerker metadatering	Specialist B		Archiefbeheer: nadere beschrijvingen	
11	Afronding		Vaststellen eindproduct conform bewerkingsplan	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: nadere beschrijvingen/ Archief/collectie met verrijkte metadata	
			Vervolgproces 2.3.1.1. Opnemen objecten in			Bewaardepot		

²⁸ Bij kleinere bestanden zal de specialist metadatering dit zelf doen.

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie-	Toelichting
							component/	
							documenten	
			depot					
			Vervolgproces 2.3.5.1.					
			Publiceren metadata					
			(raadpleegversie)					

Proces 2.4.3.2. Verrijken metadata van gedigitaliseerde objecten

Toelichting: Betreft het toekennen van nieuwe, verrijkte metadata op basis van een digitale reproductie. Dit kan gebeuren door (vrijwillige) medewerkers maar vaak ook door crowd sourcing.

Procesbeheerder: specialist Metadatering

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Infocomponent/D ocument	Toelichting
1	Voorbereiding	Eerder in depot opgenomen archief of collectie in aanmerking komend voor indicering t.b.v. betere dienstverlening	Opstellen bewerkingsplan intellectueel beheer met inbegrip van digitaliseren originele bron	Specialist metadatering	Specialist A		Bewerkingsplan concept	Benoemen (aard en niveau) en plannen te verrichten werkzaamheden; het bewerkingsplan bevat een beschrijving, ordening van de invoervelden voor de indicering
2			Toetsen bewerkingsplan aan beheersysteem	Specialist digitaal behoud	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer	Toetsen van het bewerkingsplan aan de eisen van het beheersysteem t.b.v de inrichting nadere toegang
3			Vaststellen bewerkingsplan	Specialist metadatering	Specialist A		Bewerkingsplan definitief	Het bewerkingsplan kan pas worden vastgesteld als ook aan de eisen van het beheersysteem voldaan wordt
4			Controleren metadata	Medewerker Metadatering	Specialist B		Beheersysteem: collectiebeheer	Ten behoeve van publicatie en koppeling digitale reproductie in archiefbank, t.b.v. inrichten nadere

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Infocomponent/D ocument	Toelichting
								toegang
5		Vastgesteld	Digitaliseren					
		bewerkingsplan	originele bron:					
			-> start proces					
			2.3.4.2: digitaliseren					
			op projectbasis					
6	Uitvoering	Gedigitaliseerd	Inrichten nadere	Specialist digitaal	Specialist A		Beheersysteem:	Invoeromgeving omvat:
		object	toegang en	behoud			collectiebeheer.	invoerscherm,
			publiceren				nadere	invoerinstructie en
			invoeromgeving op				beschrijvingen	registratiemodule
			internet					
7			Registreren en	Ondersteunend	Specialist C	Vrijwilligers-	Website	
			doornemen instructie	medewerker		ruimte		
				metadatering				
8			Toewijzing van met	Specialist/medewerk	Specialist A/B		Website	Kan ook (deels)
			data te verrijken	er metadatering				geautomatiseerd
			digitale objecten					
9			Verrijken metadata	Ondersteunend	Specialist C		Website	
			(indiceren)	medewerker				
				metadatering				
10		Verrijkte	Controle verrijkte	Medewerker	Specialist B		Beheersysteem:	Kan ook (deels)
		metadata	metadata	metadatering			nadere	geautomatiseerd
							beschrijvingen/	
44	A.C. 11		II	6 111	C . 1: 1 A		Website	
11	Afronding		Vaststellen	Specialist	Specialist A		Beheersysteem:	
			eindproduct conform	metadatering			nadere	
			bewerkingsplan				beschrijvingen/	
			Vervolgproces					Bij grotere projecten
			2.3.5.1. Publiceren					verloopt de online
			metadata					publicatie gefaseerd
			(raadpleegversie)					publicatie geraseeru
			(raaapieegversie)					

Proces 2.4.4.1. Verwerken aanvullingen en correcties op metadata

Toelichting: Met het publiceren van metadata en afgeleiden via internet moet er ook een mogelijkheid zijn dat het publiek aanvullingen en correcties doorgeeft. In een aantal webtoepassingen is die mogelijkheid aanwezig.

Procesbeheerder: medewerker Dienstverlening

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatie- component/ documenten	Toelichting
1	Voorbereiding	Melding van aanvulling of correctie op gepubliceerde metadata	Registreren	Medewerker dienstverlening	Specialist B		Mail & Postverwerking	Melding kan ook via de website binnenkomen per mail; deze mail wordt bij voorkeur direct naar de mailbox van de behandelaar geleid
2			Aanwijzen behandelaar	Medewerker dienstverlening	Specialist B			
3	Uitvoering		Beoordelen melding op juistheid van de voorgestelde correctie of aanvulling	Specialist/ medewerker metadatering	Specialist A/B			
4		Evaluatie aanvulling of correctie	Aanpassen metadata> Start proces 2.3.2.1: aanpassen metadata, en 2.3.5.1: publiceren metadata	Specialist metadatering	Specialist A		Archiefbeheer: collectiebeheer, nadere beschrijvingen	
5			Informeren indiener melding	Medewerker dienstverlening	Specialist B		Mail & Postverwerking	
6			Afboeken melding	Medewerker dienstverlening	Specialist B		Mail & Postverwerking	Indien de melding per mail binnenkomt, komt deze stap te vervallen.
7			Eventueel archiveren aanvulling of correctie	Medewerker dienstverlening	Specialist B			

Proces 2.4.4.2. Afhandelen klachten informatiediensten

Toelichting: Klachten kunnen van velerlei aard zijn, waardoor er geen nauwkeurige processtappen kunnen worden vastgelegd. In ieder geval moeten onderstaande stappen worden doorlopen.

Procesbeheerder: specialist Dienstverlening

Stap	Fase	Trigger	Processtap	Actor	Rol	Locatie	Informatiecomp onent/documen ten	Toelichting
1	Voorbereiding	Klacht over geleverde informatie- diensten	Registreren klacht	Medewerker dienstverlening	Specialist B		Mail & Postverwerking	Klacht kan ook telefonisch of via de website binnenkomen per mail
2			Toewijzen behandelaar	Specialist dienstverlening	Specialist A			
3	Uitvoering		Evalueren van de klacht en vaststellen oorzaak	Medewerker dienstverlening	Specialist B			
4		Oorzaak met structureel karakter	Tekortkoming verhelpen	afhankelijk van de aard van de tekortkoming	Specialist A			
5			Indiener op de hoogte stellen van ondernomen stappen	Medewerker dienstverlening	Specialist B		Relatiebeheer: klantbeheer	
6			Afboeken melding	Medewerker dienstverlening	Specialist B		Mail & Postverwerking	Indien de klacht telefonisch of per mail binnenkomt, komt deze stap te vervallen.

